

Kielce, dnia 20 maja 2011 r.

WK – 060.31.2010.2141.2011

Pan Krzysztof Nowak
Wójt Gminy Słupia

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) przeprowadziła w dniach od 13 września 2010 r. do 14 stycznia 2011 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Słupia w wybranych okresach od 2006 roku do dnia przeprowadzenia kontroli, ze szczególnym uwzględnieniem działalności w 2009 roku. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 22 marca 2011 r.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nie przestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy.

Przedstawiając ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Urząd Gminy na podstawie uchwały Rady Gminy Nr XX/127/2005 z dnia 14 lutego 2005 roku prowadzi obsługę finansowo – księgową samorządowej instytucji kultury, tj. Gminnej Biblioteki Publicznej, zadania głównego księgowego tej jednostki wykonywała Skarbnik Gminy. Prowadzenie ksiąg rachunkowych dla Gminnej Biblioteki Publicznej stanowi naruszenie obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa. Podstawą prowadzenia rachunkowości są zasady określone w art. 3 ust. 1 pkt. 1, w związku z art. 2 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) zgodnie z którymi jednostka, musi prowadzić księgi rachunkowe. Prowadzenie ewidencji księgowej przez pracowników Urzędu, pozbawia kierownika jednostki, odpowiedzialnego za całość gospodarki finansowej, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, możliwości wykonywania obowiązków określonych w art. 44 ust. 1 obowiązującej do dnia 31.12.2009 roku ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), a obecnie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), obowiązków w zakresie gospodarki finansowej jednostki. Powyższe narusza również art. 45 ust. 1 poprzedniej ustawy o finansach publicznych, a obecnie art. 54 ust. 1

ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym główny księgowy jest pracownikiem jednostki, któremu kierownik jednostki powierza enumeratywnie określone w ustawie o finansach publicznych, obowiązki i odpowiedzialność. Zatem powierzenie zadań przypisanych ustawą głównemu księgowemu, nie może nastąpić na rzecz osoby, z którą kierownik jednostki nie jest związany stosunkiem nadrzędności służbowej co oznacza, że ewidencji księgowej nie mogą prowadzić pracownicy innej jednostki. Ponadto zgodnie z art. 11, w związku z art. 76a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, księgi rachunkowe mogą być prowadzone poza siedzibą jednostki tylko w przypadku powierzenia ich podmiotowi prowadzącemu działalność w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, zaś prowadzenie ksiąg rachunkowych, w myśl przepisów art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095 ze zm.), jest działalnością gospodarczą, czyli zarobkową działalnością usługową, którą mogą wykonywać przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi, jeżeli są uprawnieni do wykonywania czynności z zakresu usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz pozostali przedsiębiorcy pod warunkiem, że czynności z tego zakresu będą wykonywane przez osoby uprawnione do wykonywania czynności z zakresu usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych.

W żadnej z wyżej wymienionych definicji, nie mieszczą się jednostki samorządu terytorialnego, które wykonują zadania o charakterze użyteczności publicznej, określone w przepisach art. 7 ustawy o samorządzie gminnym. Ustawodawca dopuszcza możliwość prowadzenia działalności gospodarczej przez gminy (art. 9 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym), wykraczającej poza zadania użyteczności publicznej, jednakże ogranicza tę działalność wyłącznie do przypadków określonych w art. 10 ust.1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 1997 r. Nr 9, poz. 43 ze zm.). Zatem biorąc pod uwagę powyższe przyjęte rozwiązanie, polegające na prowadzeniu w Urzędzie Gminy obsługi finansowej i księgowej gminnych jednostek organizacyjnych innych niż jednostki oświatowe, dla których podstawą wykonywania obsługi finansowej przez Urząd Gminy jest art. 5 ust. 7 ustawy o systemie oświaty, jest prawnie niedopuszczalne.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy oraz kierownik GBP.

Wniosek pokontrolny Nr 1

1.1 Zaprzestać prowadzenia przez Urząd Gminy obsługi finansowo-księgowej jednostek organizacyjnych innych niż jednostki oświatowe, tj. Gminnej Biblioteki Publicznej (instytucja kultury), stosownie do art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), w związku z art. 2 ust. 1 pkt. 1 tej ustawy.

1.2 Opracować i przedłożyć Radzie Gminy projekt zmiany Statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w zakresie dotyczącym obsługi finansowo - księgowej instytucji dostosowując go do w/w obowiązujących przepisów ustawy o rachunkowości i ustawy o finansach publicznych.

1.3 Zobowiązać kierownika Gminnej Biblioteki Publicznej do zatrudnienia głównego księgowego, na podstawie art. 53 ust. 2, w związku z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.)

i powierzenia mu określonych w art. 54 ust. 1 pkt 1 – 3 w/w ustawy obowiązków i odpowiedzialności.

2. Za 2009 i 2010 rok i nadal (do czasu zakończenia kontroli w 2011 r.) nie prowadzono wszystkich wymaganych ustawą o rachunkowości ksiąg rachunkowych dla samorządowej instytucji kultury – Gminnej Biblioteki publicznej, w tym:

- dziennika,
- kont księgi głównej,
- ksiąg pomocniczych będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej w tym dla rozrachunków, kosztów i innych,
- zestawień obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych.

Prowadzono tylko ewidencję „przychodów” oraz „rozchodów” według podziałek klasyfikacji wydatków, w której zapisów dokonywano na podstawie wyciągów bankowych. Innych ksiąg nie prowadzono. W konsekwencji nie sporządzano sprawozdań finansowych dla instytucji kultury – Gminnej Biblioteki Publicznej w Słupi Jędrzejowskiej. Nieprawidłowości stanowią naruszenie art. 4 ust. 1 - 3 oraz art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Ponadto nieprowadzenie ksiąg rachunkowych lub prowadzenie ich wbrew przepisom ustawy o rachunkowości zagrożone jest odpowiedzialnością karną, w myśl art. 77 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy oraz Kierownik GBP.

Wniosek pokontrolny Nr 2

2.1 Zobowiązać Kierownika Gminnej Biblioteki Publicznej do zaprowadzenia i prowadzenia w sposób prawidłowy i kompletny ksiąg rachunkowych, o których mowa w przepisach art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), tj. dziennik, konta księgi głównej, konta ksiąg pomocniczych, zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej oraz zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych w związku z art. 4 ust. 1 – 3 tej ustawy.

2.2 Egzekwować obowiązek sporządzania i przedkładania organowi zatwierdzającemu sprawozdań finansowych Gminnej Biblioteki Publicznej, stosownie do art. 45 ust. 1 i 2 oraz art. 52 ustawy z o rachunkowości.

3. Obowiązująca dokumentacja przyjętych zasad (polityka) rachunkowości wprowadzona zarządzeniem Wójta Gminy Nr 36/2006 z dnia 30 grudnia 2006 roku była niekompletna i niedostosowana do potrzeb jednostki, ponieważ m.in.:

- W § 2 pkt 2 zarządzenia określono, iż zakładowy plan kont ustala się również dla jednostek organizacyjnych gminy, takich jak: Gminna Biblioteka Publiczna, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Biuro Obsługi Szkół, Zespół Placówek Oświatowych itp. Wprowadzenie zasad prowadzenia rachunkowości przez Wójta Gminy dla innych

niż Urząd Gminy jednostek, zamiast przez kierowników poszczególnych jednostek stanowi naruszenie art. 4 ust. 3 pkt 1 i art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację przyjętych zasad rachunkowości.

- Nie określono wykazu ksiąg rachunkowych (w tym kont ksiąg pomocniczych) i sposobu ich prowadzenia – wskazano, że księgi prowadzi się ręcznie i przy użyciu komputera (§ 1 pkt 4).
- W § 2 pkt 3 określono, że konta funkcjonują według „Komentarza do Planu Kont”, stosując je odpowiednio do poszczególnych kont, a tym samym nie określono zasad funkcjonowania kont oraz zasad prowadzenia kont pomocniczych dostosowanych do potrzeb jednostki, ponieważ komentarz określa zasady ewidencji zarówno dla państwowych jak i samorządowych jednostek i zakładów budżetowych. Ponadto publikacja zawiera zasady funkcjonowania kont jednostek natomiast nie zawiera kont do ewidencji budżetu, jak również nie jest dostosowana do konkretnych rozwiązań stosowanych w Urzędzie Gminy.
- Przyjęto uproszczenie polegające na tym, że nie prowadzi się zaangażowania.
- Nie dokonano aktualizacji polityki rachunkowości w 2008 roku w związku ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 15 kwietnia 2008 roku (Dz. U. Nr 72, poz. 422),
- W wykazie kont wymieniono konta, których nie stosowano np. 132.
- Nie określono metod wyceny dla wszystkich aktywów i pasywów, w tym zasad aktualizacji należności.
- Nie określono zasad funkcjonowania kont oraz prowadzenia kont księgi głównej, kont analitycznych i kont szczegółowych w zakresie ewidencji podatków i opłat – nie określono zasad funkcjonowania kont Urzędu stosownie do przepisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 112, poz. 761).
- Nie określono przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń, zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej w zakresie ewidencji budżetu gminy.

Ponadto w zakresie ksiąg prowadzonych przy użyciu komputera (wymiar i księgowość podatków od osób fizycznych, ewidencja płac) nie określono:

- wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych,
- opisu systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich

przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji.

Stwierdzona nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 10 ust. 1 i 2 w związku z art. 4 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 3

3.1 Opracować i przyjąć do stosowania dokumentację przyjętych zasad (politykę) rachunkowości, zawierającą wszystkie obligatoryjne elementy jak również wybrane i stosowane przez jednostkę rozwiązania dopuszczone przepisami prawa, stosownie do art. 10 ust. 2 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 3 oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), z uwzględnieniem art. 40 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.) oraz przepisów rozporządzeń Ministra Finansów: z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), i z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).

3.2 Przestrzegać obowiązku bieżącego aktualizowania polityki rachunkowości, stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

3.3 W polityce rachunkowości nie wprowadzać uproszczeń niezgodnych z ogólnie obowiązującymi zasadami rachunkowości określonymi w ustawie o rachunkowości.

4. Prowadzone księgi rachunkowe nie były oznaczone nazwą jednostki, co narusza art. 13 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Odpowiedzialność odpowiednio ponoszą Inspektor ds. księgowości budżetowej i Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 4

Księgi rachunkowe (dziennik i konta księgi głównej) oznaczać nazwą jednostki, stosownie do art. 13 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

5. Nie ustalano (nie liczone) obrotów dziennika i kont księgi głównej w ewidencji budżetu gminy za poszczególne miesiące 2009 roku - do czasu kontroli nie podliczono sumy obrotów dziennika za poszczególne okresy sprawozdawcze. Ponadto w dzienniku jednostki Urzędu Gminy nie ustalono sumy obrotów za m-ce październik, listopad i grudzień 2009 r.

Nieprawidłowość narusza art. 14 ust. 2 oraz art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Odpowiedzialność odpowiednio ponoszą Inspektor ds. księgowości budżetowej i Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 5

5.1 Zapewnić aby sumy zapisów (obroty) w dzienniku były liczone w sposób ciągły (w skali roku) zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

5.2 Księgi rachunkowe prowadzić bezbłędnie w sposób umożliwiający bezbłądność działania stosowanych procedur obliczeniowych, stosownie do art. 24 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

6. Do dnia kontroli (13.01.2011) za 2010 rok nie prowadzono wszystkich ksiąg rachunkowych budżetu (organu). Prowadzono jedynie ręcznie ewidencję analityczną dochodów budżetu mogącą stanowić księgi pomocnicze konta księgi głównej 901 „Dochody budżetowe”, którego nie prowadzono. Poza kartotekami kont 137, 140, 139, 223, 224, 902, 907, 961, które prowadzono niekompletnie, bez zachowania zasady podwójnego zapisu nie prowadzono innych kont księgi głównej. Przede wszystkim nie prowadzono dziennika oraz żadnej ewidencji księgowej służącej do ewidencji środków pieniężnych na rachunku bankowym - konta 133 „Rachunek budżetu”, który umożliwiałby ustalenie środków na rachunku bankowym budżetu. W konsekwencji nie sporządzano zestawień obrotów i sald. Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 13 ust. 1 oraz art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Ponadto nieprowadzenie ksiąg rachunkowych lub prowadzenie ich wbrew przepisom ustawy o rachunkowości zagrożone jest odpowiedzialnością karną, w myśl art. 77 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy oraz były Wójt.

Wniosek pokontrolny Nr 6

6.1 Zaprowadzić i prowadzić w sposób prawidłowy i kompletny księgi rachunkowe, o których mowa w przepisach art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), tj. dziennik, konta księgi głównej, konta ksiąg pomocniczych, zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej oraz zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych.

6.2 Księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco, stosownie do art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

6.3 Sporządzać zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej za poszczególne okresy sprawozdawcze (miesiące) zawierające symbole lub nazwy kont, salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego, sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obrotów za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego

oraz sald na koniec okresu sprawozdawczego, stosownie art. 18 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

7. Zapisów w dzienniku Urzędu Gminy dokonano na podstawie tzw. „zestawień zbiorczych” na których zbiorczo wskazano sumy podlegające ujęciu na poszczególnych kontach księgi głównej Urzędu. Zestawienia te sporządzano do wyciągów bankowych jak również ujmowano na nich operacje udokumentowane raportem kasowym oraz m.in. naliczenie kosztów z tytułu wynagrodzeń. Zestawienia te nie spełniały wymogów dowodów księgowych wynikających z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz nie wyszczególniano w nich wszystkich pojedynczych operacji, które na ich podstawie ujmowano w księgach. Powyższy sposób dokumentowania operacji oraz ujmowania ich w księgach rachunkowych narusza art. 20 ust. 2, art. 20 ust. 3 oraz art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Odpowiedzialność ponoszą Inspektor ds. księgowości budżetowej i Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 7

7.1 Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie dowodów źródłowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej, stosownie do przepisów art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

7.2 Łącznych zapisów w dzienniku dokonywać na podstawie zbiorczych dowodów księgowych obejmujących wymienione pojedynczo dowody źródłowe, zgodnie z art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

7.3 Zapisów księgowych dokonywać w sposób zapewniający identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych i umożliwiający ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi, stosownie do art. 14 ust. 2, art. 23 ust. 4 i art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

8. Zapisy księgowe w dzienniku i na kontach księgowych nie zawierały daty dokonania operacji gospodarczej, określenia rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego daty jeżeli różniła się od daty operacji oraz opisu operacji (treści ekonomicznej), co narusza art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Ponadto zapisy dotyczące rozrachunków nie zawierały wskazania terminu płatności, co uniemożliwia ustalenie stanu zobowiązań wymagalnych oraz zaległości, co narusza art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność ponoszą Inspektor ds. księgowości budżetowej i Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 8

W zapisach księgowych zawierać wszystkie elementy określone w art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) w tym datę dokonania operacji gospodarczej oraz określenie rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, rozumiały opis operacji jak również datę zapisu. Ponadto w zapisach dotyczących rozrachunków wskazywać termin płatności celem umożliwienia sporządzenia sprawozdań w zakresie zaległości i zobowiązań wymagalnych, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

9. W księgach rachunkowych miesiąca lipca 2009 roku ujęto koszty wynikające z faktur, rachunków, list wypłat na kwotę 55.996,32 zł, które dotyczyły miesięcy: marzec, maj i czerwiec 2009 roku. Nieprawidłowość powstała na skutek przyjętego sposobu ewidencjonowania zobowiązań, natomiast faktury wpływały na bieżąco do Referatu Finansowego, w związku z czym była możliwość terminowego ujęcia w księgach. Nieujmowanie w księgach rachunkowych danego miesiąca wszystkich zdarzeń, które w tym miesiącu nastąpiły narusza art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Jednocześnie ustalono, że naliczenia zobowiązania z tytułu dostaw i usług na koncie 201 – „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” ujmowano w ewidencji księgowej pod datą zapłaty a nie faktyczną datą operacji gospodarczej (powstania zobowiązania), co narusza art. 14 ust. 1 i art. 15 ust. 2, zgodnie z którymi zapisów w dzienniku i na kontach księgi głównej dokonuje się w kolejności chronologicznej. Ponadto tak prowadzona ewidencja rozrachunków, w tym zobowiązań nie umożliwia ustalenie faktycznego przebiegu rozliczeń i narusza art. 15 ust. 1 w związku z zasadami funkcjonowania kont zespołu 2 określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.

Odpowiedzialność ponoszą Inspektor ds. księgowości budżetowej i Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 9

9.1 Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

9.2 Zobowiązania wobec kontrahentów ewidencjonować na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, w momencie powstania zobowiązania oraz w momencie zapłaty, tj. zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 201 określonymi w załączniku Nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) zwanego

w dalszej części wystąpienia również „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”.

9.3 Zapisów w dzienniku i na koncie 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” dokonywać w kolejności chronologicznej pod faktyczną datą operacji, stosownie do art. 14 ust. 1 i art. 15 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

10. Stwierdzono przypadki nie zachowania porządku systematycznego przy księgowaniu operacji gospodarczych:

- udzielonych dotacji z budżetu gminy – przekazanie dotacji ujmowano Wn 810, Ma 130, natomiast nie prowadzono ewidencji rozliczenia przekazanych dotacji na koncie 224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”,
- naliczenia kosztów amortyzacji, które ujęto na kontach: Wn 800 Fundusz jednostki” Ma 071 „Umorzenie środków trwałych” z pominięciem zapisów na kontach 401 „Amortyzacja” i 761 „Pokrycie amortyzacji”,
- odsetki od kredytów ujmowano na koncie 400 „Koszty według rodzajów” zamiast na koncie 750 „Przychody i koszty finansowe”,
- dochody z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej otrzymanej grudniu 2009 roku na styczeń 2010 r. nie zostały ujęte w ewidencji budżetu na koncie 909 „Rozliczenia międzyokresowe”,
- należne udziały w podatku dochodowym od osób prawnych i fizycznych w księgach budżetu ujęto pod datą 31.12.2009 roku na koncie 140 zamiast 224,
- w ewidencji budżetu pod datą 31.12.2009 r. ujęto na kontach Wn 137, Ma 907 wpływ płatności z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego, który stanowił dochody budżetu i powinien zostać ujęty na kontach 133 i 901.

Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasad funkcjonowania kont określonych w załącznikach nr 1 i nr 2 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponoszą Inspektor ds. księgowości budżetowej i Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 10

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont budżetu i jednostki-Urząd Gminy określonych w załącznikach nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., a w szczególności:

10.1 Operacje związane z przekazaniem dotacji ujmować w księdze głównej Urzędu:

- przelew kwoty dotacji:

Wn 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”,

Ma 130 „Rachunki bieżące jednostek budżetowych”,

- rozliczenie dotacji:

Wn 810 „Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu”,

Ma 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”.

10.2 Naliczenie kosztów amortyzacji ujmować w księdze głównej Urzędu:

Wn 400 „Amortyzacja”,

Ma 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”,

10.3 Koszty finansowe z tytułu odsetek od kredytów w ewidencji Urzędu ujmować na koncie 751 „koszty finansowe”.

10.4 Wpływ w grudniu subwencji oświatowej na styczeń roku następnego ujmować:

w księdze głównej budżetu miasta zapisem:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 909 „Rozliczenia międzyokresowe,

- w roku następnym:

Wn 909 „Rozliczenia międzyokresowe,

Ma 901 „ „Dochody budżetu”,

oraz zaliczenie tej kwoty do przychodów Urzędu Gminy:

Wn 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” (lub inne konto ustalone w zakładowym planie kont),

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”.

10.5 W ewidencji budżetu na koncie 224 - "Rozrachunki budżetu" ujmować rozrachunki z innymi budżetami, a w szczególności rozliczenia dochodów budżetowych realizowanych przez urzędy skarbowe na rzecz budżetu jednostki samorządu terytorialnego; rozrachunki z tytułu udziałów w dochodach innych budżetów; rozrachunki z tytułu dotacji i subwencji. Na koniec roku, konto to może wykazywać saldo Wn i Ma, które oznacza odpowiednio - saldo Wn stan należności, a saldo Ma stan zobowiązań budżetu z tytułu pozostałych rozrachunków, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta. Dochody z tytułu udziału gminy w podatku dochodowym od osób prawnych oraz z tytułu innych podatków i opłat pobieranych na rzecz gminy przez urzędy skarbowe – ujmować na kontach:

- wpływ dochodów budżetu gminy pobieranych przez urzędy skarbowe:

▪ w księdze głównej Urzędu Gminy:

Wn 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” (lub inne konto ustalone w zakładowym planie kont),

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”

▪ w księdze głównej budżetu gminy:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 224 „Rozrachunki budżetu”,

- rozliczenie dochodów na podstawie sprawozdań przekazanych przez urzędy skarbowe:

▪ dochody wykonane:

w księdze głównej Urzędu Gminy:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

w księdze głównej budżetu gminy:

Wn 224 „Rozrachunki budżetu”,
Ma 901 „Dochody budżetu”,
▪ wykazane w sprawozdaniu zaległości:
Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”.
▪ wykazane w sprawozdaniu nadpłaty:
Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,
Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

10.6 Wpływ środków europejskich w tym m.in. z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego w ewidencji budżetu ujmować:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,
Ma 901 „Dochody budżetu”.

11. W ewidencji budżetu na koncie 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” w korespondencji z kontem 902 „Wydatki budżetu” nie ujmowano dokonanych wydatków przez podległe jednostki budżetowe oraz Urząd Gminy w poszczególnych okresach sprawozdawczych (miesiącach). Wydatki ujęto dopiero pod datą 31.12.2009 r., co narusza zasady funkcjonowania kont 223 i 902 określone w Załączniku Nr 1 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w związku z § 14a ust. 2 tego rozporządzenia oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 11

Na stronie Ma konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” ujmować wydatki budżetowe zrealizowane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych (miesięcznych) sprawozdań tych jednostek, zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. i przepisem § 18 ust. 2 tego rozporządzenia oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

12. W 2009 roku w księgach rachunkowych Urzędu Gminy nie ujmowano na bieżąco tzw. „powtórzonym zapisem” wydatków wykonanych realizowanych bezpośrednio z rachunku budżetu na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” m.in. z tytułu odsetek od kredytów, które ujmowano tylko w księgach budżetu na kontach: Wn 902 i Ma 133.

W konsekwencji w rachunku zysków i strat sporządzonym na dzień 31 grudnia 2009 r. nie zostały wykazane koszty finansowe z tytułu odsetek na kwotę 38.578,75 zł. Ponadto ustalono, że w 2009 r. na odrębnej karcie kontowej konta 902 pod datą 09.01.2009 r. (dowód nr 68/09) ujęto odsetki od pożyczki na kwotę 4.680,98 zł, które nie zostały ujęte w ewidencji Urzędu a w konsekwencji nie zostały wykazane w sprawozdaniu – rachunek zysków i strat. Ponadto odsetki w kwocie 4.680,98 zł nie zostały ujęte w rocznym sprawozdaniu Rb-28S. Wg ustnych wyjaśnień Skarbnika odsetki te zostały przeksięgowane w trakcie 2009 r. z konta 902 na inne

konto rozrachunkowe, a na koniec 2009 roku nie uzgodniono sumy zapisów w ewidencji syntetycznej (księdze głównej) z zapisami w ewidencji analitycznej – nie uzgodniono obrotów konta 902.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 12

12.1 Wydatki realizowane bezpośrednio z rachunku budżetu ujmować na bieżąco tzw. „powtórzonym zapisem” na koncie 130 – „Rachunek bieżący jednostki” stosownie do zasad funkcjonowania tego konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. oraz art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

12.2 Sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków sporządzać rzetelnie, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), w którym wydatki wykonane należy wykazywać na podstawie danych z księgowości analitycznej do rachunku bieżącego (konta 130) stosownie do § 8 ust. 1 pkt 3 instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 39 do tegoż rozporządzenia.

13. Dowody księgowe takie jak: przelewy, faktury, pokwitowania wpłat nie zawierały stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 6 i art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponoszą Inspektor ds. księgowości budżetowej i Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 13

Na dowodach księgowych zamieszczać pełną adnotację o ich zakwalifikowaniu do ujęcia w księgach rachunkowych, przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) i zamieszczenie podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, stosownie do przepisu art. 21 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

14. Nie wszystkie dowody księgowe takie jak: faktury, rachunki ujęte w ewidencji, za które zapłaty dokonywano bezgotówkowo (przelewem) zostały zatwierdzone do wypłaty przez kierownika jednostki lub osobę przez niego upoważnioną. Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, po. 2104 z późn. zm.), zgodnie z którym kierownik jednostki sektora finansów publicznych, jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej, w tym za wykonywanie określonych ustawą obowiązków w zakresie kontroli finansowej. W zakresie

gospodarki finansowej mieści się również odpowiedzialność za dokonywanie wydatków budżetowych, co wynika z art. 62 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponoszą Skarbnik i były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 14

Dyspozycje środkami pieniężnymi wykonywać po uprzednim zatwierdzeniu wydatków do wypłaty przez Wójta Gminy lub osobę przez niego upoważnioną, stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

15. Na otrzymywanej korespondencji - fakturach (poza otrzymywanymi przesyłkami listowymi), deklaracjach podatkowych, sprawozdaniach składanych przez podległe i nadzorowane jednostki - nie zamieszczano daty wpływu do Urzędu Gminy, co narusza § 6 ust. 11 załącznika do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319 z późn. zm.), zgodnie z którym na każdej wpływającej na nośniku papierowym korespondencji należy umieścić pieczęć wpływu określającą datę otrzymania oraz wchodzący numer ewidencyjny z rejestru korespondencji.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 15

Na każdej wpływającej do Urzędu Gminy na nośniku papierowym dokumentacji umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę wpływu, stosownie do przepisów § 42 ust. 2 w związku z przepisami § 7 ust. 6 załącznika nr 1 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

16. W 2009 roku do kont księgi głównej Urzędu takich jak: 400, 750, 760 i 800 nie prowadzono kont ksiąg pomocniczych, tj.:

- do konta 400 według podziałek klasyfikacji dochodów i wydatków,
- do kont 750 i 760 wg pozycji planu finansowego (podziałek klasyfikacji) oraz w sposób umożliwiający sporządzenie rachunku zysków i strat,
- do konta 800 „Fundusz jednostki” nie prowadzono ewidencji analitycznej według tytułu zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki.

Nie prowadzenie kont ksiąg pomocniczych do w/w kont narusza art. 16 ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości oraz zasady prowadzenia ewidencji analitycznej do poszczególnych kont określone w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek

sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) jak również § 12 ust. 1 pkt 5 tego rozporządzenia.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 16

Prowadzić konta ksiąg pomocniczych do kont księgi głównej będące uszczegółowieniem zapisów, umożliwiające sporządzenie obowiązujących sprawozdań zgodnie z § 15 ust. 1 pkt 5 oraz zasad prowadzenia ewidencji analitycznej do poszczególnych kont, określonych w Załączniku Nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. oraz stosownie do art. 16 ust. 1, art. 17 ust. 1 i art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

17. W wyniku porównania sald na koncie księgi głównej 080 – „Inwestycje (środki trwałe w budowie)” z saldami kont ksiąg pomocniczych prowadzonymi do tego konta stwierdzono, że ewidencja analityczna do konta 080 nie jest zgodna z ewidencją syntetyczną - suma sald z ewidencji analitycznej wynosi 632.333,94 zł, natomiast wg konta 080 księgi głównej saldo wynosi 799.516,02 zł. Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Odpowiedzialność ponoszą Inspektor ds. księgowości budżetowej i Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 17

Zapewnić zgodność danych wykazywanych w księdze głównej z ewidencją analityczną prowadzoną do poszczególnych kont, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

18. Nie sporządzano w 2009 roku comiesięcznych zestawień obrotów i sald kont księgi głównej dla budżetu Gminy za wszystkie okresy sprawozdawcze oraz zestawień za pozostałe miesiące od stycznia do listopada 2009 roku w zakresie ksiąg Urzędu. Ponadto nie sporządzano zestawień sald kont pomocniczych.

Nieprawidłowość narusza art. 18, w związku z art. 13 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którym księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą zestawienia: obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych, a na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienie obrotów i sald, zawierające symbole lub nazwy kont, salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego, sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz sald na koniec okresu sprawozdawczego. Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg

rachunkowych sporządza się zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, a na dzień inwentaryzacji - zestawienia sald inwentaryzowanej grupy składników aktywów.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 18

18.1 Sporządzać zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej za poszczególne okresy sprawozdawcze w terminie umożliwiającym sporządzanie obowiązujących jednostkę sprawozdań, stosownie do art. 18 ust. 1, w związku z art. 24 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

18.2 Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządzać zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, stosownie do art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

19. W księgach Urzędu Gminy nie prowadzono ewidencji zaangażowania wydatków na kontach pozabilansowych: 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” i 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”. Zapisów na tych kontach należy dokonywać na podstawie dokumentów wcześniej ustalonych przez kierownika jednostki w instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych. Dokumentami informującymi o wartości zaangażowania mogą być w szczególności: poszczególne umowy o dostawy lub usługi, obliczone wartości rocznych wynagrodzeń wynikających z umów o pracę oraz pochodnych od wynagrodzeń, obliczone wartości świadczeń przyznanych na podstawie decyzji, rozliczone koszty podróży służbowych, listy wypłaconych diet i wynagrodzeń inkasentów, faktury nie objęte wcześniej zawartymi umowami.

Nieprawidłowość stanowi naruszenie zasad funkcjonowania kont 998 i 999 określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 19

19.1 Na bieżąco ujmować zaangażowanie wydatków na koncie 998 "Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego", stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) i zasad funkcjonowania tego konta określonych w Załączniku Nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

19.2 Prowadzić ewidencję zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat dokonując zapisów na stronie Ma konta 999 - "Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat", stosownie do zasad funkcjonowania tego konta określonych w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.

19.3 Zaangażowanie wydatków ujmować w księgach rachunkowych przed dokonaniem wydatku, pod faktyczną datą powstania zaangażowania, stosownie do art. 14 ust. 1 i art. 15

ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

20. W zakresie przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji aktywów i pasywów ustalono, że:

a) Na dzień 31 grudnia 2009 roku oraz co najmniej od 10-ciu lat nie przeprowadzono inwentaryzacji drogą spisu z natury środków trwałych ujmowanych na koncie 011 „Środki trwałe”. Z ewidencji księgowej wynika, że jednostka posiadała środki trwałe podlegające inwentaryzacji drogą ich spisu z natury oraz drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników - grunty, budowle, tj. trudno dostępne środki trwałe. Nieprzeprowadzenie inwentaryzacji wskazanych składników stanowi naruszenie odpowiednio art. 26 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 oraz art. 26 ust. 3 pkt 1 i pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Wartość środków trwałych ujętych na koncie 011 – „Środki trwałe” nie objętych inwentaryzacją wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. wynosiła 12.266.064,30 zł; z tego środki podlegające inwentaryzacji w drodze spisu z natury – 1.351.542,35 zł oraz środki trwałe podlegające inwentaryzacji w drodze weryfikacji – 10.914.521,95 zł.

Odpowiedzialność za zaniechanie przeprowadzenia inwentaryzacji w drodze spisu z natury ponosi były Wójt Gminy, natomiast w drodze weryfikacji Skarbnik Gminy.

b) Nie przeprowadzono inwentaryzacji według stanu na 31 grudnia 2009 roku, jak również co najmniej od 10 lat wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w budowie – weryfikacji sald kont 020 i 080. Według ksiąg rachunkowych na dzień 31.12.2009 r. stan wartości niematerialnych i prawnych (saldo konta 020) wynosił – 12.462,00 zł, a środków trwałych w budowie (saldo konta 080) – 653.873,24 zł. Ponadto nie inwentaryzowano należności i zobowiązań w drodze weryfikacji, co potwierdzają opisane ustalenia kontroli dotyczące m.in. nieujmowania należności w księgach rachunkowych Urzędu oraz zaniechano inwentaryzacji w drodze weryfikacji sald kont w ewidencji budżetu, które na dzień 31 grudnia 2009 r. wykazywały nie realne salda, niezgodne z treścią ekonomiczną i zasadami funkcjonowania tych kont. Powyższe nieprawidłowości stanowią naruszenie terminów, metod i częstotliwości przeprowadzania inwentaryzacji aktywów i pasywów określonych art. 26 ust. 1 pkt 3 oraz art. 26 ust. 3 pkt 1 oraz art. 27 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za wskazane powyżej nieprawidłowości ponosi były Wójt Gminy i Skarbnik Gminy.

Stwierdzone nieprawidłowości mogą stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych o którym mowa w art. 18 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.), polegające na zaniechaniu przeprowadzenia inwentaryzacji.

Osobami odpowiedzialnymi za naruszenie dyscypliny finansów mogą być Pani Janina Błaszczyk – Skarbnik Gminy i Pan Janusz Grabek – były Wójt Gminy.

W wyniku poprzedniej kontroli kompleksowej Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach skierowała w dniu 18.01.2007 r. wystąpienie pokontrolne, w którym zaleciła

w punkcie 21 przestrzeganie obowiązku inwentaryzowania wszystkich składników majątkowych gminy oraz terminów, częstotliwości i sposobu przeprowadzenia inwentaryzacji aktywów i pasywów Urzędu Gminy, zgodnie z przepisami rozdziału 3 „Inwentaryzacji” ustawy o rachunkowości. Powyższe ustalenia wskazują, że wniosek ten nie został zrealizowany, za co odpowiedzialność ponosi były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 20

20.1 Przeprowadzać inwentaryzację wszystkich aktywów i pasywów w odpowiednich terminach oraz z zastosowaniem właściwej metody, stosownie do art. 26 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

20.2 Przestrzegać obowiązku dokumentowania wyników inwentaryzacji oraz powiązania ich z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości .

20.3 Ujawnione w trakcie inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych wyjaśniać i rozliczać w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadł termin inwentaryzacji, stosownie do art. 27 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

20.4 Przeprowadzić inwentaryzację wszystkich aktywów i pasywów najpóźniej wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 r.

20.5 Konsekwentnie realizować wnioski pokontrolne wydawane przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Kielcach, mając na celu usunięcie w sposób trwały nieprawidłowości stwierdzonych w czasie kontroli.

21. W 2009 roku w ewidencji księgowej Urzędu nie dokonywano zapisów na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”. W księgach rachunkowych nie ewidencjonowano etapów poprzedzających płatność dochodów, tj. należności i przychodów. Kasowo zrealizowane dochody ujmowano tylko w ewidencji budżetu gminy, natomiast nie ujmowano ich w ewidencji Urzędu. W rocznym sprawozdaniu Rb-27S na dzień 31 grudnia 2009 roku wykazano saldo końcowe należności (pozostałych do zapłaty) – kolumna 9 - w kwocie 313.694,76 zł oraz nadpłaty – kolumna 11 – 16.744,53 zł, natomiast należności te nie wynikały z ksiąg rachunkowych oraz wobec ich nieujęcia w księgach rachunkowych nie zostały wykazane w bilansie Urzędu Gminy na dzień 31.12.2009 roku.

Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 i ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasad funkcjonowania konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych określonych w załączniku Nr 2 do Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych.

Ponadto wykazanie w sprawozdaniu budżetowym danych niezgodnych z ewidencją księgową (w sprawozdaniu w poszczególnych podziałkach wykazano salda należności, które nie wynikały z ksiąg) narusza § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.).

Odpowiedzialność ponoszą Skarbnik Gminy oraz były Wójt Gminy.

Stwierdzona nieprawidłowość może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych o którym mowa w art. 18 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.), polegające na wykazaniu w sprawozdaniu budżetowym danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych może ponosić Pan Janusz Grabek – były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 21

21.1 Należności z tytułu dochodów budżetowych, ujmować na bieżąco w księdze głównej Urzędu następująco:

- przypis należności:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

- odpisy należności:

Wn 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

stosownie do zasad funkcjonowania w/w kont określonych w Załączniku Nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. oraz art. 4 ust. 1 i ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

21.2 Przypisy, odpisy i wpłaty należności ujmować w ewidencji księgowej na bieżąco, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

21.3 Sprawozdania jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27S) sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych, przestrzegając aby kwoty wykazane w sprawozdaniu były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust.2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

21.4 W odpowiednich kolumnach „Saldo końcowe” sprawozdania Rb-27S wykazywać należności pozostałe do zapłaty, zaległości oraz nadpłaty ustalone na podstawie ksiąg rachunkowych, zgodnie z zasadami wynikającymi z § 3 ust. 1 pkt 7 w związku z § 3 ust. 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej Załącznik Nr 39 do tego Rozporządzenia.

22. W księgach rachunkowych oraz w sprawozdaniu „Rachunek zysków i strat” Urzędu za 2009 rok w przychodach (poz. A.V) nie ujęto co najmniej kwoty 7 813 997,19 zł dotyczącej m.in. dotacji, subwencji zaklasyfikowanych do dochodów budżetu w § 200, 201, 203, 232, 270, 271, 292, 629 i 630, która wynikała z ewidencji budżetu. Nieprawidłowość narusza § 7 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), zgodnie z którym do przychodów urzędu jednostki samorządu terytorialnego zalicza się dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego nieujęte

w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 22

22.1 Do przychodów Urzędu zaliczać wszystkie dochody budżetu nieujęte w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych, stosownie do § 7 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 112, poz. 861).

22.2 W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie osiągnięte oraz przypadające na jej rzecz przychody dotyczące danego roku obrotowego, zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

23. W sprawozdaniu „Zestawienie zmian w funduszu” sporządzonym na dzień 31.12.2009 roku wykazano m.in.:

- w poz. II.3 „Dotacje, środki na inwestycje, odpisy z wyniku finansowego” nie wykazano danych, pomimo że z budżetu przeznaczano środki na inwestycje,
- w poz. III 2 „Zrealizowane dochody budżetowe” wykazano kwotę 2.180.974,98 zł, zamiast 11.834.570,95 zł.
- bezzasadnie w poz. II.4 „Aktualizacja środków trwałych” wykazano kwotę 779.999,39zł, jak również w poz. III.6 „Aktualizacja środków trwałych” wykazano kwotę 814.746,11 zł.

Ustalono, że sprawozdania finansowe na dzień 31 grudnia 2009 r. sporządzono na podstawie zapisów w księdze głównej Urzędu, jednak pod datą 31.12.2009 r., w poz. 203-207 dokonano zapisów nie wynikających z dowodów źródłowych, jak również brak jest możliwości uzgodnienia tych zapisów i wskazania ich treści ekonomicznej. W czasie trwania kontroli ponownie dokonano przeksięgowania rocznych, które ujęto pod pozycją 208-220 dziennika główna za 2009 r. i ustalono salda końcowe.

Stwierdzone nieprawidłowości naruszają art. 4 ust. 1 i ust. 2, art. 20 ust. 2 oraz art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania kont określone w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 23

23.1 Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmować w księgach rachunkowych i wykazywać w sprawozdaniu „Zestawienie zmian w funduszu” zgodnie z ich treścią ekonomiczną w myśl postanowień art.4 ust 1 i 2 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

23.2 Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie dowodów księgowych, stosownie do art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

23.3 Księgi rachunkowe Urzędu Gminy prowadzić tak aby odzwierciedlały stan rzeczywisty, były rzetelne, bezbłędne i sprawdzalne oraz umożliwiały sporządzenie obowiązujących sprawozdań, stosownie do art. 24 ustawy o rachunkowości.

24. Suma obrotów na stronie Wn kont księgi głównej budżetu za 2009 rok, nie jest równa obrotom po stronie Ma, różnica wynosi 138.487,19 zł. Natomiast niezgodność sald pomiędzy saldami Wn a saldami Ma na dzień 31.12.2009 r. wynosi 200.500,01 zł. Powyższe świadczy, że zapisów nie dokonywano w porządku systematycznym, tj. z zachowaniem zasady podwójnego zapisu, co narusza art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz w konsekwencji art. 24 ust. 2 i art. 24 ust. 4 tej ustawy.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 24

Na kontach księgi głównej zdarzenia ujmować zgodnie z zasadą podwójnego zapisu, stosownie do art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst. jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

25. W zakresie bilansu z wykonania budżetu sporządzonego na dzień 31.12.2009 roku stwierdzono, że:

- w aktywach w poz. I – „Środki pieniężne” nie wykazano kwoty 500,00 zł – salda konta 139,
- w pasywach bilansu w poz. I.1.1 – „Zobowiązani krótkoterminowe” wykazano kwotę 200.000 zł, która nie wynika z ewidencji księgowej - kredyt zaciągnięty w Banku Spółdzielczym w Sędziszowie, nie ujęty na koncie 134 „Kredyty bankowe”,
- w pozycji I.2 pasywów bilansu budżetu – „Zobowiązania wobec budżetu” wykazano kwotę 265.944,50 zł w tym kwota 265.666,00 zł to stan subwencji oświatowej otrzymanej w miesiącu grudniu 2009 roku na styczeń 2010 roku, które bezzasadnie ujęto na koncie 224 zamiast ująć na koncie 909 i wykazać w poz. III pasywów – „Inne pasywa”.
- w poz. I.1.3 aktywów bilansu budżetu wykazano kwotę 26.086,10 zł, w tym 20.953 zł to udziały w podatku dochodowym od osób, które winny zostać ujęte na koncie 224 i być wykazane w poz. II.2 – „Należności od budżetów”, natomiast dla kwoty 5.113,10 zł wynikającej z salda początkowego na styczeń 2009 roku, nie ustalono treści ekonomicznej,

- w pasywach bilansu w poz. II.1 – „Nadwyżka lub niedobór wykonania budżetu” wykazano kwotę 481.481,70 zł (saldo konta 961), natomiast ze sprawozdania Rb-NDS wynika, że deficyt na 2009 rok wynosi 526.219,26 zł, różnica w kwocie 44.737,56 zł stanowi błędnie zaksięgowane dochody na kocie 961 i ujęte w sprawozdaniu Rb-NDS jako przychody zamiast dochody.

Stwierdzone nieprawidłowości naruszają art. 4 ust. 1 i ust. 2, art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania kont określone w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.). Powyższe ustalenia potwierdzają również, że nie dokonano ustalenia rzeczywistego stanu aktywów i pasywów budżetu – zaniechano przeprowadzenia inwentaryzacji.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponosi Skarbnik i były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 25

25.1 Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmować w księgach rachunkowych i wykazywać w sprawozdaniu finansowym „Bilans z wykonania budżetu” zgodnie z ich treścią ekonomiczną w myśl postanowień art.4 ust 1 i 2 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

25.2 Księgi rachunkowe budżetu prowadzić tak aby odzwierciedlały stan rzeczywisty, były rzetelne, bezbłędne i sprawdzalne oraz umożliwiały sporządzenie obowiązujących sprawozdań, stosownie do art. 24 ustawy o rachunkowości.

26. W dniu 1 grudnia 2008 roku były Wójt Gminy zawarł z bankiem umowę na prowadzenie rachunku bieżącego Urzędu Gminy na czas nieokreślony. Umowa rachunku bankowego podlega przepisom ustawy o zamówieniach publicznych, dlatego zawarcie jej na czas nieokreślony stanowiło naruszenie art. 142 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.), zgodnie z którym nie można zawierać umów na czas nieoznaczony, a umowy rachunku bankowego zawarte na czas dłuższy niż 5 lat można zawierać jedynie po uprzednim uzyskaniu stosownej zgody Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Ponadto naruszono art. 195 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, po. 2104 z późn. zm.), a aktualnie art. 264 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1204 z późn. zm.), z których wynika, że bankową obsługę budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykonuje bank wybrany na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych. Zgodnie z art. 264 ust. 2 ustawy z 27.08.2009 r. o finansach publicznych zasady wykonywania obsługi bankowej określa umowa zawarta między zarządem jednostki samorządu terytorialnego a bankiem. W związku z tym wszystkie jednostki organizacyjne Gminy i Urząd Gminy, jako jednostki objęte budżetem Gminy Słupia winny posiadać rachunki w tym samym banku wybranym na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy.

Stwierdzona nieprawidłowość może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych określone w art. 17 ust. 1 pkt 2 lit. b) ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.) polegające na zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego na czas nieoznaczony.

Osobą odpowiedzialną za naruszenie dyscypliny finansów publicznych może być Pan Janusz Grabek – były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 26

26.1 Rozwiązać umowy zawarte na czas nieokreślony na obsługę bankową jednostek, w tym Urzędu Gminy.

26.2 Dokonać wyboru banku do obsługi budżetu gminy (w tym wszystkich jednostek organizacyjnych) na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, stosownie do art. 264 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

26.3 Z wybranym bankiem zawrzeć umowy o prowadzenie rachunków bankowych na czas oznaczony, zgodnie z art. 142 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), mając na względzie postanowienia określone w ust. 2 - 3 tego artykułu.

27. W ewidencji księgowej budżetu gminy – na kontach księgi głównej nie ujmowano obrotów na wyodrębnionych rachunkach bankowych:

a) obroty na rachunku nr 64 851310121 1300 2151 2000 0010 w ciągu roku 2009 ujmowano tylko na kartotece analitycznej dz. 010 rodz. 01010 § 069 – księgowano operacje w zakresie wpłat na rachunek bankowy. Zapisy na tej kartotece ujęte w ciągu roku na stronie Ma stanowią kwotę 50.500 zł i są niezgodne z zapisami w dzienniku główna za 2009 rok, ponieważ w ciągu roku nie ujmowano na koncie 139 żadnych obrotów, dopiero pod datą 31.12.2009 roku na stronie Wn tego konta ujęto kwotę 50.500 zł. W wyniku porównania zapisów w ewidencji księgowej w powyższym zakresie - analityka konta 901 dz. 010 rozdz. 01010 § 069 ze sprawozdaniem Rb – 27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2009 roku stwierdzono niezgodność danych ewidencji księgowej z danymi wykazanymi w tym sprawozdaniu w w/w podziale klasyfikacji dochodów wykonanych. Z ewidencji wynika, że na dzień 30 czerwca 2009 roku wpływy w tej podziale wynosiły kwotę 41.500 zł, natomiast ze sprawozdania wynika, że Gmina na ten dzień nie osiągnęła żadnych dochodów w tej podziale. Powyższa nieprawidłowość w zakresie nie ujmowania w księgach operacji gospodarczych stanowi naruszenie art. 4 ust. 2, art. 16 ust.1, art. 20 ust.1 i art. 24 ust. 2, ust. 3 i ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości. W zakresie sprawozdawczości nieprawidłowość narusza § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.), zgodnie z którym kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Stwierdzona nieprawidłowość może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych o którym mowa w art. 18 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.), polegające na wykazaniu w sprawozdaniu budżetowym danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych może ponosić Pan Janusz Grabek – były Wójt Gminy.

b) W 2009 roku Urząd Gminy posiadał w Banku Spółdzielczym rachunek bankowy 06 8513 1011 1300 0013 2000 0020, na którym gromadził środki z PFRON „Uczeń na wsi”, którego obroty nie były ujmowane w ewidencji księgowej Urzędu, jak również stan środków nie został wykazany w bilansie sporządzonym na dzień 31 grudnia 2009 roku. Skarbnik Gminy na dzień 31.12.2009 roku potwierdziła, iż saldo wynikające z ewidencji banku jest zgodne z ewidencją księgową Urzędu, co narusza art. 27 ustawy o rachunkowości, ponieważ wyniki inwentaryzacji nie zostały powiązane z zapisami w księgach rachunkowych.

Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 4 ust. 2 oraz art. 24 ust. 2 i ust. 5 pkt 3 oraz art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Na dzień 31 grudnia 2009 r. stan środków na tym rachunku wynosił 29.136,65 zł, co wynika z bankowego potwierdzenia sald. Stan tych środków nie był ujęty (nie wynikał) w księgach rachunkowych a w konsekwencji w sprawozdaniu finansowym bilansie Urzędu jak również budżetu.

Stwierdzona nieprawidłowość może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 18 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.), polegające na zaniechaniu przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji.

Osobą odpowiedzialną za naruszenie dyscypliny finansów publicznych może być Pani Janina Błaszczyk – Skarbnik Gminy.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponosi Skarbnik Gminy i były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 27

27.1 Operacje na rachunkach bankowych udokumentowane wyciągiem bankowym ujmować w księgach rachunkowych, pod tą samą datą (pod datą dokonania operacji), stosownie do art. 24 ust. 1 i ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

27.2 Zapisów na kontach (zespołu 1) na których ewidencjonuje się środki pieniężne na rachunkach bankowych dokonywać wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, z zachowaniem pełnej zgodności zapisów między jednostką a bankiem, zgodnie z zasadami funkcjonowania poszczególnych kont służących do ewidencji środków pieniężnych określonymi w Załącznikach Nr 2 i 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

27.3 Na koniec każdego roku obejmować inwentaryzacją wszystkie środki pieniężne na rachunkach bankowych celem uzgodnienia rzeczywistego stanu aktywów, stosownie do art. 4 ust. 3 pkt 3 i art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

27.4 W toku inwentaryzacji ujawniać różnice pomiędzy stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach i rozliczać je w księgach roku na który przypadał termin

inwentaryzacji – w przypadku środków pieniężnych na koniec każdego roku obrotowego, stosownie do art. 27 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

27.5 Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze jakie wystąpiły na rachunkach bankowych, ujmować w księgach rachunkowych i wykazywać w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną w myśl postanowień art.4 ust 1 i 2 w związku z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

27.5 Sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych sporządzać rzetelnie, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

28. W księgach rachunkowych Urzędu Gminy nie prowadzono ewidencji zrealizowanych dochodów budżetowych w tym z tytułu podatków i opłat na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”. Ewidencję dochodów wykonanych prowadzono wyłącznie w księgach rachunkowych budżetu. Nie prowadzenie ewidencji księgowej (syntetycznej oraz analitycznej - według podziałek klasyfikacji budżetowej) dochodów budżetowych na koncie 130 narusza zasady funkcjonowania tego konta określone w wówczas obowiązującym rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) mając na uwadze również, że dane te są podstawą sporządzenia jednostkowych sprawozdań budżetowych, w związku z przepisami § 3 ust. 1 pkt 4 i § 8 ust. 2 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 34 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.). W przypadku realizowania dochodów bezpośrednio przez rachunek bankowy budżetu (konto 133) należy na koncie 130 w jednostce budżetowej dokonywać tzw. "powtórzonego zapisu" dotyczącego dochodów tej jednostki, stosownie do zasad funkcjonowania konta. Powyższy sposób ewidencji dochodów z tytułu podatków i opłat realizowanych przez Urząd Gminy stanowi również naruszenie zasad funkcjonowania kont (m.in. 130 i 221) określonych w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761). Ponadto nie ewidencjonowanie wpływu dochodów w ewidencji Urzędu jako jednostki w poszczególnych okresach sprawozdawczych (miesiącach) pod datą uznania rachunku bankowego stanowi naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 roku, Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny 28

28.1 Wykonane dochody budżetowe w tym z tytułu podatków, opłat, majątku ujmować na bieżąco w ewidencji księgowej Urzędu na kontach:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

stosownie do zasad funkcjonowania tych kont określonych w Załączniku Nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) oraz w § 15 i 17 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 208, poz. 1375).

28.2 Ewidencję analityczną do konta syntetycznego 130 „Rachunek bieżący jednostki” dla dochodów realizowanych przez Urząd prowadzić na bieżąco według podziałek klasyfikacji dochodów, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta, określonych w Załączniku Nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

28.3 W sprawozdaniach jednostkowych Rb-27S dochody wykonane wykazywać na podstawie danych księgowości analitycznej dochodów budżetowych do rachunku bieżącego (subkonto dochodów), stosownie do § 3 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 39 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) oraz § 6 ust. 1 pkt 3 tej Instrukcji, zgodnie z którym w sprawozdaniach jednostkowych Rb-27ZZ w kolumnie „Dochody wykonane ogółem” wykazuje się dochody wykonane na podstawie ewidencji analitycznej do konta rachunek bieżący jednostki budżetowej.

29. Stwierdzono przypadki nieterminowego regulowania zobowiązań w grudniu 2009 roku na łączną kwotę 434.701,50 zł. Opóźnienia wynosiły do około trzech miesięcy np. zobowiązanie z terminem 11 września uregulowano 18 grudnia a zobowiązanie z terminem 28 września uregulowano 30 grudnia. Nieterminowe uregulowanie zobowiązań jednostki stanowi naruszenie art. 35 ust. 3 pkt 3 obowiązującej do końca 2009 roku ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) oraz art. 44 ust. 3 pkt 3 obowiązującej od 1.01.2010 r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), zgodnie z którymi wydatków należy dokonywać w terminach ich wymagalności wskazanych w zawartych umowach, wystawionych fakturach oraz wynikających z obowiązujących przepisów prawa, celem wyeliminowania ewentualnych konsekwencji w postaci ponoszenia kosztów odsetek.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponoszą Skarbnik Gminy i były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 29

Zobowiązania regulować w terminach ich wymagalności wskazanych w zawartych umowach, wystawionych fakturach, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

30. W księgach rachunkowych Urzędu Gminy za m-c styczeń i kwiecień 2010 roku ujęto koszty na łączną kwotę co najmniej 30.768,84 zł, które dotyczyły 2009 roku. Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 6 ust. 1 oraz art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którymi w księgach rachunkowych jednostki należy ujmować wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 30

W księgach rachunkowych roku obrotowego ujmować wszystkie obciążające jednostkę koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

31. Wójt Gminy zaniechał sporządzenia jednostkowych sprawozdań budżetowych Urzędu Gminy jako jednostki budżetowej i jako organu, Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy za wszystkie okresy sprawozdawcze dotyczące 2009 roku oraz Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych na dzień: 31.01, 28.02, 30.04, 31.05, 31.07, 31.08, 31.10, 30.11 i 31.12 – 2009 r. Nieprawidłowość narusza § 4 pkt 2 lit. a) i § 6 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy.

Stwierdzona nieprawidłowość w zakresie nie sporządzenia sprawozdań miesięcznych za grudzień 2009 roku (Rb-27S i Rb-28S), oraz rocznego za 2009 rok (Rb-27S), których termin sporządzenia przypadł na 2010 rok może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych określone w art. 18 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.), polegające na niesporządzeniu w terminie sprawozdań z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych i ich rozdysponowania.

Osobą mogącą ponosić odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych może być Pan Janusz Grabek – były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 31

Sporządzać sprawozdania jednostkowe Rb-27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych” oraz Rb-28S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych” jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu za poszczególne okresy sprawozdawcze, stosownie do § 4 pkt 3 lit. a), § 6 ust. 1 pkt 1 i § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20 poz. 103) w terminach określonych w załączniku nr 44 do w/w rozporządzenia.

32. Sprawozdania zbiorcze Rb-27S w zakresie dochodów wykonanych sporządzano na podstawie ewidencji budżetu – konto 901. W zbiorczych sprawozdaniach Rb-27S sporządzonych na dzień 31.03, 30.06, 30.09 i 31.12 oraz w zbiorczych sprawozdaniach Rb-28S sporządzonych na dzień 31.03, 30.06, 30.09.2009 roku wykazane dane w zakresie dotyczącym Urzędu Gminy ujmowano na podstawie ewidencji księgowej jednostki Urząd Gminy i ewidencji budżetu, a nie na podstawie sprawozdań jednostkowych z uwagi na ich nie sporządzanie.

Nieprawidłowość narusza § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.), zgodnie z którym zbiorcze sprawozdania budżetowe należy sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych podległych jednostek oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik i były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 32

Sprawozdania zbiorcze sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

33. W sprawozdaniu Rb-27S jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31.12.2009 roku w rozdziale 75801 § 292 wykazano kwotę 3.386.357 zł jako dochody wykonane i otrzymane pomimo, że faktycznie otrzymane dochody z tytułu subwencji oświatowej w okresie sprawozdawczym wyniosły 3.389.788 zł. Powyższe narusza zasady sporządzania sprawozdania Rb-27S określone w § 3 ust. 4 pkt 3 instrukcji stanowiącej załącznik nr 34 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.), zgodnie z którą w kolumnie „dochody otrzymane” wykazuje się kwoty subwencji ogólnej, które wpłynęły na rachunek bankowy jednostki samorządu terytorialnego w okresie sprawozdawczym.

Ponadto w rocznym sprawozdaniu - Rb-27S jednostki samorządu terytorialnego - na dzień 31.12.2009 roku w rozdziale 75621 § 0010 wykazano kwotę 688.722 zł jako dochody wykonane i otrzymane pomimo, że dochody faktycznie otrzymane z tytułu udziałów w podatkach w okresie sprawozdawczym wyniosły 693.750 zł. Powyższe narusza zasady sporządzania sprawozdania Rb-27S określone w § 3 ust. 3 pkt 3 i 4 instrukcji stanowiącej załącznik nr 34 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.), zgodnie z którą w kolumnie „dochody otrzymane” wykazuje się odpowiednio kwoty udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, otrzymane z centralnego rachunku bieżącego

budżetu państwa oraz kwoty subwencji ogólnej, które wpłynęły na rachunek bankowy jednostki samorządu terytorialnego w okresie sprawozdawczym.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik i były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 33

Sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych sporządzać rzetelnie, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) w sposób określony w rozdziale I Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do tegoż rozporządzenia.

34. W sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego sporządzonym na dzień 31.12.2009 roku wykazano w poz. D.21 Rozchody z tytułu spłaty kredytów i pożyczek w kwocie 399.000 zł, natomiast faktyczne rozchody z tytułu kredytów i pożyczek wynosiły 279.000 zł. Powyższe spowodowane zostało ujęciem w ewidencji na stronie Ma konta 260 w m-cu grudniu 2008 roku kwoty 120.000,00 zł dotyczącej subwencji oświatowej, którą przeksięgowano na stronę Wn pod datą 02.01.2009 roku. W/w kwotę otrzymanej w grudniu 2008 r. części subwencji oświatowej na m-c styczeń 2009 r. bezpodstawnie traktowano jako przychody z tytułu pożyczek (w 2008 r.) i spłatę pożyczki (w 2009 r.). Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) jak również zasad sporządzania sprawozdania Rb-NDS określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.).

Odpowiedzialność ponosi Skarbnik Gminy i były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 34

34.1 Nie dokonywać bezpodstawnych zapisów księgowych w księgach budżetu gminy. W księgach ujmować zdarzenia zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

34.2 Przestrzegać zasad funkcjonowania konta 260 – „Zobowiązania finansowe”, które służy do ewidencji zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek i wyemitowanych instrumentów finansowych, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

34.3 Dane dotyczące rozchodów w sprawozdaniu Rb-NDS wykazywać po stronie wykonania zgodnie z wykonanymi rozchodami, wynikającymi z urzędzeń księgowych stosownie do § 10 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie

budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

35. Rada Gminy uchwałą Nr XX/134/2009 z dnia 30 marca 2009 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Słupia Jędrzejowska na 2009 rok określiła limit zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zaciąganych na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 1.785.000 zł. W 2009 roku Gmina Słupia zaciągnęła 2 kredyty na podstawie n/w umów na łączną kwotę 1.000.000 zł.:

- umowa o kredyt nr 26 84500005 0004 0000 3593 0001 zawarta w dniu 20.11.2009 r.,
- umowa o kredyt nr 96 84500005 0004 0000 3593 0002 zawarta w dniu 30.12.2009 r.

W dniu 20.11.2009 roku Wójt Gminy zawarł z Banku Spółdzielczym w Wolbromiu umowę kredytu średnioterminowego zaciągniętego z przeznaczeniem na sfinansowanie wydatków inwestycyjnych związanych z pokryciem niedoboru budżetu w kwocie 600.000 zł z ostatecznym terminem spłaty do dnia 30.11.2011 r. Umowę zawarto w wyniku przeprowadzenia postępowania w trybie zapytania o cenę przeprowadzonego wg obowiązujących w jednostce procedur wewnętrznych dot. udzielania zamówień, których wartość nie przekracza 14.000 Euro. Zaproszenie do składania ofert przesłano do 4 banków do których załączono specyfikację istotnych warunków zamówienia na udzielenie kredytu o wartości 600.000 zł z dnia 09.11.2009 r. w której w pkt. 2 wskazano, że postępowanie jest prowadzone w trybie zapytania o cenę na podstawie ustawy z dnia 29 września 2004 r. Prawo zamówień publicznych. Skarbnik w dniu 06.11.2009 r. wystąpiła do Wójta Gminy z wnioskiem o dokonanie zamówienia o wartości do 14.000 Euro, określając wartość szacunkową zamówienia na 13.927,94 zł. W dniu 17.11.2009 r. sporządzono „Dokumentację z przeprowadzonego rozpoznania cenowego o wartości nieprzekraczającej równowartości 14.000 euro” z której wynika, że nie stosowano ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.

Z tym samym Bankiem w dniu 30.12.2009 roku zawarto kolejną umowę kredytu średnioterminowego zaciągniętego z przeznaczeniem na sfinansowanie wydatków inwestycyjnych związanych z pokryciem niedoboru budżetu w kwocie 400.000 zł. Zawarcia umowy nie poprzedzono prowadzeniem żadnego postępowania.

Na dzień przeprowadzania niniejszej kontroli Gmina z tytułu zaciągniętych kredytów na podstawie w/w umów poniosła koszty z tytułu zapłaty odsetek w kwocie odpowiednio 25.531,45 zł i 15.661,91 zł, a do zapłaty pozostało według kalkulacji z banku odpowiednio 8.323,15 zł i 6.606,63 zł. Koszty z tytułu prowizji wynosiły odpowiednio 3.000 zł i 2.000 zł. Łączna wartość udzielonego zamówienia wynosiła około 60.799,99 zł, czyli przekroczyła 14.000 Euro i w związku z tym Gmina udzielając zamówienia w tym przedmiocie winna udzielić zamówienia w trybie i na zasadach określonych w przepisach ustawy Prawo zamówień publicznych. Zawierając w/w dwie odrębne umowy kredytu sposób podziału zamówienia publicznego, czym naruszono art. 32 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych. W budżecie gminy na 2009 r. zaplanowano przychody z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 1.785.000 zł – na sfinansowanie planowanego deficytu. W związku z powyższym zaciągnięcie obu kredytów bez stosowania Prawa zamówień publicznych, nie

znajduje podstaw i stanowi naruszenie obowiązujących przepisów w tym zakresie. Wójt był odpowiedzialny za wykonanie budżetu gminy i brak jest podstaw mogących stanowić o tym, że kwota 600.000 zł (kredytu zaciągniętego 20.11.2009 r.) pozwoliłaby na prawidłową realizację budżetu. Gmina nieterminowo w IV kwartale 2009 r. regulowała zobowiązania, wskazując, że przyczyną był brak środków, co potwierdza, że zaciągnięcie kredytów na kwotę 1.000.000 zł było niezbędne do prawidłowej realizacji budżetu.

Stwierdzona nieprawidłowość może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych określone w art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r., Nr 14, poz. 114 z późn. zm.) polegające na udzieleniu zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych.

Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych może ponosić Pan Janusz Grabek – były Wójt Gminy.

Ponadto zawarcie w/w umów nastąpiło pomimo, iż Rada Gminy nie podjęła stosownych uchwał o zaciągnięciu długoterminowego kredytu na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. c) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. z 2001 r. Dz.U. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.). Zawarcie przedmiotowych umów o zaciągnięciu kredytów nie zostało również poprzedzone uzyskaniem opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, czym naruszono art. 83 ust. 2 obowiązującej do dnia 31.12.2009 roku ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), a obecnie art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za w/w nieprawidłowości ponoszą Skarbnik Gminy i były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 35

35.1 Przestrzegać obowiązku zaciągania kredytów a w konsekwencji dokonywania wydatków z tytułu prowizji i odsetek na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty oraz zawierania umów, których przedmiotem są usługi – na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, stosownie do przepisów art. 44 ust. 4 i art. 254 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 159 poz. 1240 z późn. zm.).

35.2 Zamówień publicznych udzielać wyłącznie wykonawcom wybranym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), stosownie do przepisów art. 7 ust. 3 tej ustawy, z zastosowaniem jednego z trybów postępowania wskazanych w przepisach art. 10 tej ustawy.

35.3 Zakupu usług o wartość przekraczającej kwotę 14.000 euro dokonywać stosując przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych, stosownie do art. 4 pkt 8, w związku z art. 34 ust. 3 pkt 2 lit. b) ustawy.

35.4 Uzyskiwać opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki, stosownie do art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 159 poz. 1240 z późn. zm.).

35.5 Przestrzegać kompetencji Rady Gminy do podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów, stosownie do podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. c) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. z 2001 r. Dz. U. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

36. Saldo konta 134 – „Kredyty bankowe” wg ewidencji budżetu na dzień 31 grudnia 2009 r. wynosi 975.000zł, natomiast faktyczny stan kredytów wynikający z potwierdzeń sald wynosi 1.175.000 zł. W sprawozdaniu Rb-Z wykazano zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 1.647.500 zł, zgodne ze stanem faktycznym jednak niezgodne ze stanem wynikającym z ksiąg rachunkowych, co narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Stwierdzone nieprawidłowości naruszają art. 4 ust. 1 i ust. 2, art. 24 ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania kont określone w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

Nie powiązanie bankowych potwierdzeń sald z zapisami ksiąg rachunkowych oraz nie ujawnienie różnic pomiędzy stanem rzeczywistym, a stanem wynikającym z ksiąg stanowi naruszenie art. 27 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Stwierdzona nieprawidłowość może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 18 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.), polegające na zaniechaniu rozliczenia inwentaryzacji.

Osobą odpowiedzialną za naruszenie dyscypliny finansów publicznych może być Pani Janina Błaszczyk – Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 36

36.1 Przestrzegać zasad funkcjonowania konta 134 – „Kredyty bankowe” ujmując na stronie Ma zaciągnięte kredyty, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

36.2 W toku inwentaryzacji zobowiązań w tym tytułu kredytów ujawniać różnice pomiędzy stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach i rozliczać je w księgach roku na który przypadał termin inwentaryzacji – w przypadku środków pieniężnych na koniec każdego roku obrotowego, stosownie do art. 27 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

36.3 Sprawozdania w zakresie operacji finansowych w tym Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań, sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

37. Stwierdzono, że obsługę finansowo – księgową jednostek oświatowych wykonuje Biuro Obsługi Szkół – jednostka budżetowa powołana uchwałą Rady Gminy z dnia 28.12.1995 r. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze szkół i Biura Obsługi Szkół, ujmowane były we wspólnych urządzeniach księgowych dla szkół i Biura, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Podstawą prowadzenia rachunkowości są zasady określone w art. 3 ust. 1 pkt. 1, w związku z art. 2 ust. 1 pkt. 4 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Każda jednostka, w znaczeniu określonym przez przytoczone wyżej przepisy ustawy o rachunkowości, musi prowadzić odrębne księgi rachunkowe.

Odpowiedzialność ponosi była Dyrektor i była Główna Księgową Biura Obsługi Szkół oraz były Wójt z tytułu nadzoru.

Wniosek pokontrolny Nr 37

Zaprowadzić odrębną ewidencję księgową dla poszczególnych jednostek, w sposób zapewniający rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego, a także rzetelne sporządzanie odrębnych sprawozdań finansowych, zgodnie z art. 4 ust. 1 - 3 ustawy o rachunkowości oraz przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.

38. Dowody źródłowe dotyczące wydatków poszczególnych szkół zatwierdzał do wypłaty Dyrektor Biura Obsługi Szkół, co narusza art. 44 ust. 1 wówczas obowiązującej ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), zgodnie z którym kierownik jednostki odpowiada za całość gospodarki finansowej kierowanej jednostki, obejmującej gromadzenie i rozdysponowanie środków publicznych oraz gospodarkę mieniem jednostki, a dysponowanie środkami publicznymi określonymi w planie finansowym jednostki wiąże się m.in. z zatwierdzaniem do wypłaty dowodów finansowo – księgowych oraz narusza art. 39 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.), zgodnie z którym dyrektor szkoły dysponuje środkami określonymi w planie finansowym szkoły, tym samym ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie.

Odpowiedzialność ponosi była Dyrektor Biura Obsługi Szkół.

Wniosek pokontrolny Nr 38

Zobowiązać dyrektorów szkół do zatwierdzania dowodów księgowych do wypłaty, zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

39. Wójt zaniechał przekazania kierownikom podległych jednostek organizacyjnych informacji niezbędnych do opracowania projektów planów finansowych na 2009 i 2010 rok. Powyższe narusza art. 185 ust. 1 wówczas obowiązującej ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), zgodnie z którym w terminie 7 dni od dnia przekazania projektu uchwały budżetowej organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego Wójt Gminy przekazuje podległym jednostkom informacje niezbędne do opracowania projektów ich planów finansowych. Nie dopełniono również obowiązku przekazania informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków tych jednostek oraz wysokości dotacji i wpłat do budżetu podległym jednostkom po uchwaleniu uchwały budżetowej na 2009 rok, co narusza art. 186 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym w terminie 21 dni od dnia uchwalenia uchwały budżetowej Wójt przekazuje podległym jednostkom informacje o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków tych jednostek oraz wysokości dotacji i wpłat do budżetu.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 39

Przekazywać kierownikom podległych jednostek organizacyjnych informacje niezbędne do opracowania projektów planów finansowych oraz informacje o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków tych jednostek oraz wysokości dotacji i wpłat do budżetu, stosownie do art. 248 ust. 1 oraz art. 249 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

40. W 2009 roku prowadzono jeden wspólny rachunek bankowy dla obsługiwanych przez Biuro Obsługi Szkół jednostek i Biura. Zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) dyrektor szkoły lub placówki m.in. w szczególności dysponuje środkami określonymi w planie finansowym szkoły lub placówki zaopiniowanym przez radę szkoły lub placówki i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie, a także może organizować administracyjną, finansową i gospodarczą obsługę szkoły lub placówki. Posiadanie jednego wspólnego rachunku bankowego uniemożliwia wykonywanie funkcji kierownika jednostki, który jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej, zgodnie z art. 44 ust. 1 wówczas obowiązującej ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), w związku z art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie oświaty. Jednostki budżetowe wykonują budżet gminy i powinny mieć rachunki bankowe w banku prowadzącym obsługę budżetu, a zatem organ wykonawczy, którym był Wójt Gminy winien był upoważnić kierowników szkół do otwarcia rachunków bankowych we wskazanym banku obsługującym budżet.

W konsekwencji Wójt Gminy środki na wydatki przekazywał na rachunek bankowy BOS, zamiast przekazywać je poszczególnym jednostkom oświatowym na realizację ich planów finansowych i w konsekwencji prowadzono ewidencję analityczną do konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” pod nazwą „środki dla szkół”, natomiast zgodnie z załącznikiem Nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku ewidencję szczegółową do konta 223 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi

jednostkami budżetowymi z tytułu przelanych na ich rachunki środków budżetowych przeznaczonych na pokrycie realizowanych przez nie wydatków budżetowych

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponoszą Skarbnik oraz były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 40

40.1 Upoważnić kierowników jednostek budżetowych do otwarcia rachunków bankowych we wskazanym banku obsługującym budżet, stosownie do art. 39 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r., Dz. U. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

40.2 Środki na wydatki na realizację planów finansowych przekazywać z rachunku budżetu bezpośrednio na rachunki bankowe poszczególnych jednostek i rozliczać na koncie 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych”, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta określonych w Załączniku Nr 2 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

40.3 Ewidencję szczegółową do konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” dotyczącą przekazywania środków na wydatki dla jednostek oświatowych prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami z tytułu przelanych na ich rachunki bankowe środków finansowych, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta określonych w Załączniku Nr 2 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

41. W 2009 roku w księgach rachunkowych budżetu na koncie 901 ujmowano dochody z tytułu opłat za usługi opiekuńcze świadczone przez odrębną jednostkę organizacyjną – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Realizowane przez tę jednostkę dochody z tytułu usług opiekuńczych winny wpływać na rachunek bankowy GOPS i być ujmowane w jej księgach rachunkowych, celem odzwierciedlenia faktycznego przebiegu zdarzeń. Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 i ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). GOPS nie składał sprawozdań Rb-27S za poszczególne okresy sprawozdawcze 2009 r.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 41

41.1 Operacje dotyczące przekazania na rachunek bankowy budżetu gminy dochodów realizowanych przez gminne jednostki inne niż Urząd Gminy, ujmować wyłącznie w ewidencji księgowej budżetu w sposób następujący:

– wpływ zrealizowanych przez jednostki dochodów na rachunek budżetu

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,

– rozliczenie zrealizowanych dochodów na podstawie sprawozdań okresowych o dochodach budżetowych składanych przez jednostki:

Wn 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,

Ma 901 „Dochody budżetu”,

stosownie do zasad funkcjonowania tych kont określonych w załączniku Nr 2 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.

41.2 Zobowiązać kierowników jednostek, aby realizowane przez jednostki dochody budżetu były ujmowane w ich ewidencji następująco:

– przypis należności:

Wn 221 „Należności z tytułu należności budżetowych”,

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”

– wpłata należności:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki” lub Wn 101 „Kasa” – wpłaty gotówkowe,

Ma 221 „Należności z tytułu należności budżetowych”,

– odprowadzenie zrealizowanych dochodów na rachunek budżetu gminy:

Wn 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

– przeksięgowanie zrealizowanych dochodów na podstawie sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych:

Wn 800 „Fundusz jednostki”,

Ma 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,

stosownie do zasad funkcjonowania tych kont określonych w Załączniku Nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.

42. Stwierdzono, że nie wyegzekwowano od kierowników podległych jednostek budżetowych złożenia sprawozdań :

– Rb-27S „Miesięcznych/rocznych sprawozdań z wykonania planu dochodów budżetowych” od wszystkich jednostek, za wszystkie okresy sprawozdawcze 2009 roku,

– Rb-28S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych” od wszystkich jednostek, według stanu na dzień 31 stycznia, 28 lutego, 30 kwietnia, 31 maja, 31 lipca, 31 sierpnia, 31 października, 30 listopada i 31 grudnia (miesięcznego) 2009 roku,

– Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń”, od GOPS i jednostek oświatowych,

co narusza § 4 pkt 2 litera b) i § 6 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.).

Ponadto w zakresie sporządzania sprawozdań przez podległe jednostki stwierdzono następujące nieprawidłowości:

– przyjęto sprawozdania Rb-28S np. na dzień 30 czerwca 2009 r., w których jako jednostkę sprawozdawczą wskazano np. Oddział Przedszkolny w Węgrzynowie, Szkoła Filialna w Sieńsku tj. w ilości innej (większej) niż faktyczna liczba jednostek budżetowych gminy, co narusza § 4 pkt 2 litera b) i § 6 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.),

- wszystkie przyjęte sprawozdania Rb–28S, Rb-N nie zostały podpisane przez kierowników tych jednostek (poza Rb-28S GOPS), a jedynie przez głównego księgowego,
- Sprawozdania nie zawierają adnotacji o ich sprawdzeniu pod względem formalno-rachunkowym, co narusza § 9 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.), zgodnie z którym jednostki otrzymujące sprawozdania są obowiązane sprawdzić je pod względem formalno - rachunkowym.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponoszą Skarbnik i były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 42

42.1 Od wszystkich podległych jednostek organizacyjnych egzekwować składanie sprawozdań za poszczególne okresy sprawozdawcze, stosownie do § 4 pkt 3 lit. b) oraz § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

42.2 Zobowiązać podległe jednostki budżetowe do składania po jednym sprawozdaniu jednostkowym każdego rodzaju jako jednostki, obejmującym dane ze wszystkich urzędów księgowych, stosownie do § 4 pkt 3 lit. b) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

42.3 Na sprawozdaniach zamieszczać adnotację na okoliczność sprawdzenia ich pod względem formalno-rachunkowym, zgodnie z § 9 ust. 3 powołanego wyżej rozporządzenia.

42.4 Przyjmować sprawozdania podpisane przez głównego księgowego i kierownika jednostki, stosownie do § 10 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

43. Biuro Obsługi Szkół przekazało do Wójta Gminy jeden bilans, rachunek zysków i strat oraz zestawienie zmian w funduszu sporządzone na dzień 31.12.2009 roku, w którym przedstawiono sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Biura Obsługi Szkół oraz wszystkich jednostek dla których prowadzi obsługę finansowo-księgową.

Brak egzekwowania od kierowników poszczególnych jednostek oświatowych obowiązku sporządzenia na podstawie własnych ksiąg rachunkowych i przedłożenia Burmistrzowi odrębnych sprawozdań finansowych ich jednostek, sporządzonych i podpisanych przez kierownika jednostki i głównego księgowego jednostki, stosownie do § 14 ust. 1 i 4, § 17 ust. 1 i § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), narusza § 19 ust. 3 tego rozporządzenia.

Ponadto przyjęte sprawozdania finansowe Biura Obsługi Szkół na dzień 31.12.2009 roku nie zostały podpisane przez główną księgową ani też kierownika jednostki.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 43

Egzekwować od kierowników poszczególnych jednostek obowiązek przedkładania sprawozdań finansowych podpisanych przez kierowników i głównych księgowych jednostek, stosownie do § 17 ust. 1 i § 25 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia z dnia 5 lipca 2010 r.

44. Złożone w 2009 roku deklaracje na podatek od nieruchomości od osób prawnych nie zawierały adnotacji o dokonaniu czynności sprawdzających potwierdzających stwierdzenie formalnej poprawności złożonych deklaracji przez pracowników Urzędu oraz adnotacji o sprawdzeniu pod względem formalno-rachunkowym. Powyższe narusza art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity z 2005 r. Dz. U. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761), zgodnie z którymi podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowym, a dowodami księgowymi służącymi do udokumentowania przypisów są deklaracje.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Inspektor ds. podatków i opłat.

Wniosek pokontrolny Nr 44

Otrzymywane deklaracje podatkowe sprawdzać pod względem formalnym oraz rachunkowym, stosownie do art. 272 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

45. Urząd Gminy nie złożył na 2009 rok deklaracji na podatek od nieruchomości, pomimo obowiązku wynikającego z art. 3 ust. 1 w zw. z art. 6 ust. 10 oraz art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613). Część nieruchomości, które powinny być ujęte w deklaracji w/w podatnika była zwolniona z podatku na podstawie uchwały Rady Gminy.

W/w wymieniony podatnik w 2009 roku nie dokonywał wpłat podatku a skutki zaniżonego podatku oraz zwolnień i obniżenia stawek oraz wysokość podatku należnego nie zostały uwzględnione w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP.

Ponadto ustalono, że deklaracji na podatek leśny na 2009 rok nie złożył Urząd Gminy oraz nie dokonywał wpłat z tego tytułu, do czego zobowiązywał art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz.U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.). Na podstawie wypisu z rejestru gruntów ustalono, że w zasobie nieruchomości Gminy znajduje się 6,2116 ha powierzchni działek podlegających podatkowi leśnemu.

W czasie niniejszej kontroli organ podatkowy złożył deklaracje podatkowe na 2009 rok.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponoszą Inspektor ds. podatków i opłat oraz Skarbnik i były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 45

45.1 Corocznie sporządzać dla Urzędu Gminy deklaracje na podatek od nieruchomości, stosownie do art. 6 ust. 9 i art. 6 ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).

45.2 Corocznie składać deklaracje na podatek leśny przez Urząd Gminy obejmujące lasy znajdujące się w zasobie Gminy, stosownie do art. 6 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.).

46. Nie wydawano i doręczano decyzji dla wszystkich współwłaścicieli nieruchomości - opodatkowywano jedną decyzją wymiarową grunty, budynki i lasy stanowiące współwłasność małżonków, zamiast w drodze odrębnych decyzji. Powyższe narusza art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613), art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jedn. z 2006 r. Dz. U. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.), w myśl których grunty będące współwłasnością lub znajdujące się w posiadaniu dwóch lub więcej podmiotów stanowią odrębny przedmiot opodatkowania a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach lub posiadaczach.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponoszą Inspektor ds. Podatków i Opłat oraz Skarbnik i były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 46

Grunty stanowiące współwłasność małżonków opodatkowywać w drodze odrębnych decyzji, stosownie do art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.), art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jedn. Dz. U. z 2006 r., Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.), z wyjątkiem od tej zasady określonym w art. 3 ust. 6 ustawy o podatku rolnym, tj. w sytuacji, gdy użytki rolne albo grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych stanowią gospodarstwo rolne prowadzone w całości przez jednego ze współwłaścicieli (współposiadaczy) podatek ustala się w drodze decyzji wymiarowej tylko temu współwłaścicielowi, który w całości prowadzi to gospodarstwo.

47. Podatnik o nr kart. 09/0346 w informacji na podatek od nieruchomości wykazał do opodatkowania budynku związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 13,5 m² i taka powierzchnia została objęta podatkiem od nieruchomości (wg stawek z budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej) - decyzje Wójta Gminy z dnia 13.02.2008 roku, 11.02.2009 roku i 16.02. 2010 roku. Natomiast z umów najmu zawartych w dniach 03.04.2006 r. i 21.04.2009 roku wynika, że podatnikowi wynajęto lokal użytkowy o powierzchni 29,50 m² stanowiący własność gminy, w celu wykorzystania na potrzeby zakładu fryzjerskiego.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 4 lit. a) ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2006 r., Nr 121, poz. 844 z późn. zm.) podatnikami podatku od nieruchomości są m.in. osoby fizyczne będące posiadaczami nieruchomości lub ich części, stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego na podstawie umowy.

Powyższa nieprawidłowość narusza art. 272 pkt 3 i art. 274 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), w związku z zaniechaniem przeprowadzenia czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego oraz wezwania strony celem złożenia stosownych informacji dotyczących przedmiotu opodatkowania i skorygowania deklaracji.

Na skutek powyższego zaniżono należy gminie podatek od powierzchni 16 m² za 2008 rok o kwotę 272,00 za 2009 rok o kwotę 272,00 zł, za 2010 rok o kwotę 280,00 zł.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponoszą Inspektor ds. Podatków i Opłat oraz Skarbnik i były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 47

47.1 Na bieżąco dokonywać czynności sprawdzających składanych deklaracji i informacji podatkowych, mających na celu ustalenie stanu faktycznego, stosownie do art. 272 pkt. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

47.2 W przypadku stwierdzenia, że informacje wypełniono nierzetelnie, podejmować czynności na podstawie art. 274a § 2 powołanej wyżej ustawy Ordynacja podatkowa.

47.3 Opodatkować w/w najemcę podatkiem od nieruchomości w prawidłowej wysokości, zgodnie z art. 6 ust. 6, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r., Nr 95, poz. 613 z późn. zm.), z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego, wskazanego w przepisach art. 68 ustawy Ordynacja podatkowa oraz wyegzekwować należny podatek wraz z odsetkami.

48. Nie opracowano i nie przedłożono Radzie Gminy projektu uchwały w sprawie określenia warunków zwolnienia z podatku rolnego użytków rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej za okres dłuższy niż trzy lata, co narusza art. 12 ust. 9, w związku z art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jedn. Dz. U. z 2006 roku, Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), zgodnie z którym organ stanowiący określa w drodze uchwały tryb i szczegółowe warunki zwolnienia od podatku rolnego gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponoszą Skarbnik i były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 48

Przygotować i przedłożyć Radzie Gminy projekt uchwały w sprawie zwolnień w podatku rolnym gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej, w brzmieniu wypełniającym wymogi art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku

rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2006 roku Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), stosownie do art. 12 ust. 9 ustawy o podatku rolnym.

49. Wójt Gminy decyzją Znak: Fn 3111/1/09 z dnia 23.09.2009 roku udzielił ulgę inwestycyjną w kwocie 24.209,50 zł. W decyzji wskazano, że za lata 2005 – 2009 ulga zostanie odpisana w kwocie 4.792,10 zł, a pozostała kwota ulgi potrącona zostanie z należnego podatku w latach następnych i uwidoczniona w nakazach płatniczych przez okres nie dłuży niż 15 lat. Podatnikowi odpisano zaległości za lata 2005 – 2009 (I-VIII), podczas gdy podatnik złożył wniosek o przyznanie ulgi w dniu 24.08.2009 roku i ulga mogła być przyznana od 1 września 2009 r. Odpisanie zaległości podatkowej na podstawie w/w decyzji stanowi naruszenie art. 13d ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jedn. Dz.U. z 2006 r. Nr 136, poz. 696 z późn. zm.), zgodnie z którym zwolnienia i ulgi podatkowe udzielone na wniosek podatnika (czyli m.in. ulgi inwestycyjne) stosuje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek. Przed podpisaniem protokołu kontroli kwota 4.023,10 zł wraz z odsetkami w kwocie 1.209,00 zł została wpłacona na rachunek organu podatkowego oraz dokonano korekty odpisu w księgach rachunkowych.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponoszą Inspektor ds. Podatków i Oplat oraz Skarbnik i były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 49

Ulgę inwestycyjną w podatku rolnym udzielać od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek, stosownie do art. 13d ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2006 roku Nr 136, poz. 969 z późn. zm.).

50. W zakresie udzielonych ulg żołnierskich w podatku rolnym stwierdzono następujące nieprawidłowości:

– Wójt Gminy decyzją znak: 31111/1/29 z dnia 09.03.2009 r. przyznał ulgę z tytułu odbywania przez syna służby wojskowej na okres od 01.08.2008 r. do 31.03.2009 r. na kwotę 101,00 zł. Z zaświadczenia wynika okres służby wojskowej od dnia 02.07.2008 r. do 25.03.2009 r. Podatnik złożył wniosek o przyznanie ulgi w dniu 11.02.2009 r. W związku z tym prawidłowy okres zwolnienia powinien obejmować okres od 01.03.2009 r. do 31.03.2009 r.-zawyżenie kwoty ulgi wynosi 88,57 zł.

– Wójt Gminy decyzją znak: 31111/2/09 z dnia 08.04.2009 r. przyznał ulgę z tytułu odbywania przez syna służby wojskowej na okres od 01.12.2008 r. do 31.07.2009 r. na kwotę 167,00 zł. Z zaświadczenia wynika okres służby wojskowej od dnia 06.11.2008 r. do lipca 2009 r. Podatnik złożył wniosek o przyznanie ulgi w dniu 13.02.2009 r. W związku z tym prawidłowo określony okres zwolnienia wynosi od 01.03.2009 r. do 31.07.2009 r. -zawyżenie kwoty ulgi wynosi 63,00 zł.

Nieprawidłowość narusza art. 13d ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jedn. Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 696 z późn. zm.), zgodnie z którym zwolnienia i ulgi

podatkowe udzielone na wniosek podatnika (w tym ulgi żołnierskie) stosuje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek.

Odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. podatków i opłat oraz Skarbnik Gminy i były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 50

Ulgi żołnierskie w podatku rolnym udzielać od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek, stosownie do art. 13d ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2006 roku Nr 136, poz. 969 z późn. zm.).

51. Wójt Gminy wydawał decyzje w sprawie umorzenia podatku w łącznym zobowiązaniu pieniężnym, bez określenia rodzaju podatku. Podatnicy zwracali się o umorzenie (najczęściej) podatku rolnego i od nieruchomości. Łączne zobowiązanie pieniężne jest jedynie zgodnie z art. 6c ustawy o podatku rolnym formą ustalania zobowiązania pieniężnego. Umorzenie łącznego zobowiązania, zamiast konkretnego podatku wskazanego we wniosku podatnika narusza art. 167 § 1 i art. 210 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa w związku z art. 6c ustawy o podatku rolnym. Zgodnie z art. 51 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa zaległością podatkową jest podatek niezapłacony w terminie płatności, a zatem odpowiednio podatek rolny, leśny i od nieruchomości a nie łączne zobowiązanie pieniężne, które jest formą pobierania zobowiązania podatkowego.

Odpowiedzialność ponosi inspektor ds. podatków i opłat oraz Skarbnik Gminy, były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 51

Ulg w spłacie zobowiązań podatkowych udzielać w poszczególnych podatkach, stosownie do art. 51 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) w związku z art. 6c ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2006 roku Nr 136, poz. 969 z późn. zm.).

52. W 2009 roku obowiązywała uchwała Nr XXIII/109/2008 z dnia 9 grudnia 2008 roku, którą Rada Gminy zarządziła pobór podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości w drodze inkasa. W uchwale Rada Gminy wyznaczyła na inkasentów podatków sołtysów wsi. Natomiast nie wskazała imiennie inkasentów. Uchwałą tą Rada określiła również termin płatności dla inkasentów i wynagrodzenie za inkaso. Ustalono, że Wójt Gminy nie posiadając upoważnienia Rady Gminy zawierał kwartalne umowy zlecenia z sołtysami - inkasentami podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych. Umowy te nie określały innych czynności niż wynikające z ustawy Ordynacja podatkowa. W związku z powyższym brak było podstaw prawnych do zawarcia umów zleceń z inkasentami, albowiem do umów zlecenia mają zastosowanie przepisy prawa cywilnego, a ich cechą jest swoboda w zakresie praw i obowiązków stron umowy. Na mocy w/w uchwały pomiędzy Gminą a inkasentami nawiązano został stosunek administracyjno – prawny będący podstawą do wykonywania

zadań i uzyskiwania wynagrodzenia. Wójt nie posiada kompetencji do zawierania tego rodzaju umów.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 52

52.1 Przestrzegać wyłącznej kompetencji Rady Gminy do zarządzenia poboru podatków, wyznaczenia inkasentów w sposób personalny i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso, stosownie do art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jedn. Dz. U. z 2006 r., Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.).

52.2 Rozwiązać zawarte umowy z inkasentami podatków.

53. Nie zachowano powszechności opodatkowania podatkiem od środków transportowych, ponieważ nie objęto podatkiem wszystkich pojazdów, pomimo posiadania danych w tym zakresie ze Starostwa. Organ podatkowy nie wezwał podatników do złożenia deklaracji na podatek od środków transportowych oraz nie wszczął postępowania podatkowego, a w konsekwencji nie wydał stosownych decyzji określających wysokość zobowiązania podatkowego, czym naruszył art. 274a § 1, art. 165 § 1 i § 2 i art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Niezachowanie powszechności opodatkowania dotyczy pojazdów TJE 48CX i TJE 46PC, zaniżenie należnego gminie podatku za lata 2005 – 2010 wynosi kwotę 7.100 zł. Ponadto ustalono, że nie dokonywano weryfikacji złożonych deklaracji a w konsekwencji nie wszczynano postępowania podatkowego wobec podatników, którzy zastosowali nieprawidłową stawkę podatku ustaloną przez Radę Gminy m.in. zamiast stawki dla ciągników siodłowych o 2 osiach o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów powyżej 36 ton zastosowano stawkę dla ciągników o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów nie mniej niż 18 ton a mniej niż 25 ton. Podatnicy nieprawidłowo określali również powstanie obowiązku podatkowego z naruszeniem art. 9 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym obowiązek podatkowy w zakresie podatku od środków transportowych, powstaje w przypadku nabycia środka transportowego zarejestrowanego - od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został nabyty. Organ podatkowy zaniechał dokonania czynności sprawdzających w zakresie danych wykazanych w złożonych deklaracjach, co narusza art. 272 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Ogółem zaniżono należy gminie podatek od środków transportowych za lata 2005 - 2010 o kwotę 27.284,85 zł.

Odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. księgowości podatkowej oraz Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 53

53.1 W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem od środków transportowych dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w podatkowej ewidencji

środków transportowych z danymi z rejestru prowadzonego przez starostwo powiatowe, wykazywanymi przez tę jednostkę w informacjach, o których mowa w przepisach § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie informacji podatkowych (Dz. U. Nr 240, poz. 2061 z późn. zm.).

53.2 Na bieżąco dokonywać czynności sprawdzających deklaracji podatkowych, stosownie do art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

53.3 W przypadku stwierdzenia, że deklaracja zawiera oczywiste pomyłki lub wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami postępować zgodnie z art. 274 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa.

53.4 Datę powstania obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych ustalać zgodnie z przepisami art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.), tj. od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku nabycia środka transportowego zarejestrowanego – od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został nabyty.

53.5 Opodatkować wszystkich właścicieli środków transportowych, zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

53.6 Wezwać właścicieli pojazdów wskazanych w protokole kontroli – na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej – do złożenia deklaracji lub korekt deklaracji na podatek od środków transportowych, a w razie ich niezłożenia (mimo wezwania), określić decyzją wysokość zobowiązania w podatku od środków transportowych w prawidłowej wysokości, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

53.7 Wyegzekwować należny Gminie podatek wraz z odsetkami.

54. Organ podatkowy wobec dłużników podatku od środków transportowych posiadających zaległości podatkowe na dzień 31.12.2009 roku nie w każdym przypadku prowadził czynności windykacyjne lub prowadził postępowanie z opóźnieniem. Nieprawidłowość narusza § 2, § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 oraz § 7 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), zobowiązujących wierzyciela do systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych, wysłania zobowiązanemu upomnienia, jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie oraz wystawienia tytułu wykonawczego i skierowania do właściwego miejscowo Urzędu Skarbowego, po bezskutecznym upływie terminu określonego upomnieniem. Wierzyciel jest zobowiązany przysyłać tytuły wykonawcze do organu egzekucyjnego systematycznie i bez zwłoki.

Odowiedzialność ponoszą Inspektor ds. księgowości podatkowej i Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 54

54.1 Dokonywać systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań podatkowych, zgodnie z § 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.).

54.2 W przypadku zwłoki w zapłacie zobowiązania podatkowego podejmować czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego wystawiając upomnienie, zgodnie z § 3 ust. 1 powołanego wyżej Rozporządzenia.

54.3 Tytuły wykonawcze wystawiać po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia, stosownie do § 5 ust. 1, w związku z § 3 ust. 1 w/w Rozporządzenia.

55. W sprawozdaniu Rb-PDP sporządzonym na dzień 31 grudnia 2009 roku:

– zaniżono skutki z tytułu obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości od osób prawnych o kwotę 333.252,00 zł oraz zawyżono skutki udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości od osób prawnych o kwotę 148.876,00 zł z powodu nie wykazania skutków z tytułu zwolnień od podatku od nieruchomości wprowadzonych przez Radę Gminy uchwałą Nr XXIII/111/2008 z dnia 9 grudnia 2008 roku,

– w podatku rolnym od osób fizycznych zawyżono skutki z tytułu rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności podatku o kwotę 7.203,70 zł wykazując pełną kwotę wynikającą z decyzji, zamiast skutki finansowe z tych decyzji wykazywać za kolejne okresy sprawozdawcze w roku, w którym została wydana decyzja,

– w podatku od środków transportowych od osób fizycznych skutki udzielonych ulg i zwolnień zawyżono o kwotę 2.821,00 zł z powodu bezpodstawnego ich ujęcia,

Powyższa nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.) oraz § 3 ust. 1 pkt 11 lit b), w związku z § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 34 do tegoż Rozporządzenia.

Odpowiedzialność ponoszą Inspektorzy ds. podatków, Skarbnik i były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 55

55.1 W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych oraz sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy wykazywać prawidłowe kwoty skutków finansowych z tytułu udzielonych ulg i zwolnień w podatkach, stosownie do § 9 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) oraz zgodnie z zasadami wynikającymi z § 3 ust. 1 pkt 9, 10 i 11 lit. a) w związku z § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzenia sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 39 do w/w Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

55.2 Sporządzić skorygowane sprawozdania Rb-PDP i Rb-27S za 2009 r. oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty otrzymania tego

wystąpienia; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt i wskazać, że korekta dokonana została w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

56. W zakresie prowadzenia ewidencji podatków w 2010 roku stwierdzono, że kartoteki należności i wpłat w zakresie podatków nie spełniają wymogów ustawy o rachunkowości i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761), albowiem w zakresie przypisów i odpisów przedstawiona do kontroli ewidencja nie zawiera przypisu należności pod datą powstania obowiązku podatkowego (datą doręczenia decyzji lub złożenia deklaracji). Natomiast w przypadku odpisu należności kartoteki nie zawierają zapisu księgowego dotyczącego operacji (np. umorzenia), ponieważ stosowany program automatycznie pomniejsza przypisaną kwotę należności o dokonaną kwotę odpisu.

Nieprawidłowość stanowi naruszenie § 4 ust. 2 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z rozdziałem 2 tego rozporządzenia konta szczegółowe prowadzi się dla każdego podatnika i stanowią one księgi pomocnicze do konta 221. Ponadto § 17 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 roku określa zasady ewidencjonowania na w/w koncie, tj. w pkt 2 lit a) określono, że na stronie Ma księguje się odpisy należności w korespondencji ze strona Wn konta 750. Stosowana praktyka, że z kartoteki nie wynika chronologia zdarzeń, tj. przypis należności w kwocie wynikającej z deklaracji lub decyzji a następnie odpis należności (np. z tytułu umorzenia) stanowi naruszenie w/w przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego oraz art. 15 ustawy o rachunkowości.

Na podstawie objętych kontrolą kartotek podatników stwierdzono, że w przypadku dokonywania wpłat podatku wraz z odsetkami lub przerachowania odsetek na koncie 221, jak i na kartotekach podatników będących ewidencją szczegółową do tego konta nie dokonywano przypisu odsetek. Nieprawidłowość stanowi naruszenie § 4 ust. 2 pkt 3 i § 17 ust. 2 pkt 1 lit. b) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 roku, zgodnie którymi odsetki za zwłokę przypisuje się na kontach podatkowych na podstawie dokumentu wpłaty.

Prowadzona w Urzędzie Gminy ewidencja podatków nie zawiera określenia rodzaju operacji gospodarczej, co narusza art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Ponadto kartoteki mające stanowić ewidencję szczegółową do konta 221 nie zawierają salda początkowego i salda końcowego na dany rok, posiadają tylko stan należności na dzień wydruku kartoteki, co narusza art. 5 ust. 2 i art. 24 ust. 4 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi inspektor ds. księgowości podatkowej i Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 56

56.1 Przypisu podatku na koncie podatnika oraz w rejestrze przypisów i odpisów dokonywać pod datą skutecznie doręczonej decyzji wymiarowej lub datą złożenia deklaracji, stosownie do art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), w związku z § 4 ust. 2 pkt 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).

56.2 Odpisów podatków na kontach podatników dokonywać pod datą doręczenia decyzji, na podstawie przepisów § 4 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego i art. 212 Ordynacji podatkowej.

56.3 Pobrane odsetki od zaległości podatkowych przypisywać na kontach podatników na podstawie dokumentów wpłaty, stosownie do § 4 ust. 2 pkt 3 i § 17 ust. 2 pkt 1 lit. b) w/w Rozporządzenia Ministra Finansów.

56.4 Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, stanowiącego podstawę zapisu oraz daty zapisu, zgodnie z przepisami art. 23 ust. 2 pkt 2 i 4 ustawy o rachunkowości w związku z § 9 ust. 2 w/w Rozporządzenia Ministra Finansów.

56.5 Zapisów na kontach podatników dokonywać w kolejności chronologicznej stosownie do art. 15 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

56.6 Na koniec roku obrotowego zamykać księgi rachunkowe w tym służące do ewidencji podatków i opłat, stosownie do art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości i wykazane w nich stany ujmować w tej samej wysokości w otwartych na rok następny księgach rachunkowych zgodnie z art. 5 ust.1 ustawy o rachunkowości.

57. W 2009 roku w ewidencji księgowej Urzędu nie dokonywano przypisów i odpisów należności z tytułu dochodów podatkowych na kontach 221 i 750. Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którym w księgach okresu sprawozdawczego należy ujmować zdarzenia jakie wystąpiły w okresie sprawozdawczym (miesiącu). Powyższe narusza ponadto zasady funkcjonowania kont 221 i 750 określone w § 17 i § 22 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761) oraz § 4 ust. 2 powołanego wyżej rozporządzenia, zgodnie z którym do udokumentowania przypisów i odpisów służą m.in. deklaracje i decyzje jak również zasady funkcjonowania wyżej wskazanych kont określone w Załączniku Nr 2 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142 poz. 1020 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 57

57.1 Należności z tytułu dochodów budżetowych - podatków i opłat lokalnych przypisywanych na podstawie decyzji ustalających ich wysokość lub na podstawie deklaracji podatkowych, ujmować na bieżąco w księdze głównej Urzędu następująco:

- przypis należności:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

- odpisy należności:

Wn 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

stosownie do § 17 i § 20 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego oraz zgodnie z zasadami funkcjonowania w/w kont określonymi w Załączniku Nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 112, poz. 861).

57.2 Przypisy, odpisy i wpłaty należności podatkowych ujmować w ewidencji księgowej na bieżąco, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), na podstawie dokumentów wymienionych w § 4 powołanego wyżej Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku.

58. W 2009 roku w ewidencji Urzędu na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” nie ujmowano należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych co narusza postanowienia Załącznika Nr 2 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142 poz. 1020 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 58

58.1 Przypisu należności tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dokonywać na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w Załączniku Nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

58.2 Założyć i prowadzić do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” ewidencję analityczną należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wg dłużników i klasyfikacji dochodów, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta, określonych w/w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku, w celu umożliwienia kontroli terminowości wpłat, co – w przypadku opłat

za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – ma szczególne znaczenie, ponieważ stosownie do przepisów art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w przypadku niedokonania opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w terminach wskazanych w przepisach art. 11¹ ust. 7 tej ustawy - zezwolenie wygasa.

59. Wójt Gminy zawarł w dniu 11.05.2009 r. umowę Nr 4/2009/L z osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą pn. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska EURO-MED na wydzierżawienie parteru budynku o pow. 262,00 m², wspólnego korytarza o pow. 12,28 m² piwnic, o pow. 15,50 m² oraz garażu nr 1. Dla wydzierżawionego garażu o powierzchni 20 m² nie ustalono wysokości czynszu i w związku z tym zaniżono należnie gminie dochody za 2009 rok o kwotę 160,26 zł, a za 2010 o kwotę 331,80 zł.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy.

Stwierdzona nieprawidłowość może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.), polegające na ustaleniu należności Gminy w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia.

Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych może ponosić Pan Janusz Grabek - były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 59

59.1 Czynsz ustalać od całkowitej powierzchni wynajmowanych nieruchomości.

59.2 Wyegzekwować należny czynsz od w/w podmiotu wraz z odsetkami.

60. Wójt Gminy zawarł w dniu 25.05.2009 roku umowę Nr 5/2009/L na wydzierżawienie parteru budynku o powierzchni 103,25 m² w Starym Węgrzynowie na czas nie oznaczony, lecz nie krótszy niż 10 lat począwszy od 01 lipca 2009 roku. W dniu 1.09.2008 roku zawarł umowę Nr 2/08/L na najem lokalu użytkowego o pow. 20,10 m² oraz część pomieszczenia poczekalni o pow. 16,90 m² na czas nieoznaczony. Ponadto w dniu 19 czerwca 2008 roku podpisał aneks do umowy dzierżawy gruntu nr 149/UG/99/N z dnia 15.06.1999 roku, w której określono okres jej obowiązywania na 10 lat, tj. od dnia 16.06.1999 roku do dnia 15.06.2008 roku (z możliwością jej dalszego przedłużenia) mocą którego przedłużono okres obowiązywania umowy do dnia 15.06.2011 r. W dniu 03.09.2009 r. Wójt Gminy zawarł umowę dzierżawy działki nr 50/1 o pow. 0,1520 m² na okres od dnia 03.09.2009 r. do 31.08.2012 r. (poprzednia umowa dzierżawy z tą osobą została zawarta na okres 01.09.2006 r. do 31.08.2009 r.).

Zwarcie tych umów na w/w okres nie zostało poprzedzone wyrażeniem zgody Rady Gminy w formie uchwały, do czego zobowiązywał art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. z 2001 r. Dz.U. Nr 142, poz. 1591 z późn.zm.), zgodnie z którym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie

uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad wydzierżawiania lub wynajmowania nieruchomości na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej; uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość; do czasu określenia zasad wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy.

Ponadto zwanie tych umów nastąpiło w trybie bezprzetargowym, pomimo nie wyrażenia zgody na odstąpienie od trybu przetargowego przez Radę Gminy, czym naruszono art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2010 roku Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), zgodnie z którym zawarcie umów najmu lub dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony następuje w drodze przetargu a rada gminy może wyrazić zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów. Ponadto z § 22 w/w uchwały Rady Gminy Nr X/64/2003 z dnia 11 grudnia 2003 roku wynika, że dzierżawców nieruchomości (lokali) stanowiących własność gminy lub pozostających we władaniu gminy wyłącza się w drodze przetargu.

Odpowiedzialność za nieprawidłowości ponosi były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 60

60.1 Występować do Rady Gminy o wyrażenie w formie uchwały zgody na najem lub dzierżawę nieruchomości na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony oraz gdy po umowie najmu lub dzierżawy zawartej na czas oznaczony do lat 3, strony zamierzają zawrzeć kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość, stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a) ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r.; Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

60.2 Umowy najmu lub dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony zawierać w drodze przetargu, chyba że Rada Gminy wyrazi zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów, stosownie do art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2010 roku Nr 102, poz. 651 z późn. zm.).

61. Pozostawiono w bezumownym władaniu przez dotychczasowego najemcę lokal użytkowy (Lecznica Zwierząt) po wygaśnięciu umowy zawartej w dniu 1.06.1997 r. na okres od 1.06.1997 roku do 31.05.2002 roku wraz z aneksem Nr 1/2002 z dnia 31.05.2002 roku, którym przedłużono obowiązywanie umowy do dnia 1.06.2006 roku. Od dnia 2.06.2006 roku do dnia 16.05.2010 roku osoba fizyczna wynajmowała w/w lokal bez zawartej pisemnej umowy najmu z Gminą oraz wpłacała czynsz na podstawie zawiadomień z dnia 17.01.2006 r., 31.01.2007 r., 15.01.2008 r., 03.02.2009 r. i 10.02.2010 r. o zmianie wysokości czynszu, w których przywoływano jako podstawę zmiany czynszu nie obowiązującą w tych datach umowę z dnia 01.06.1997 r. Nr 6/1997/L. Nieprawidłowość narusza art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za nieprawidłowości ponosi były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 61

61.1 Zachowywać szczególną staranność przy wykonywaniu zarządu mieniem komunalnym, zgodnie z przeznaczeniem tego mienia, stosownie do art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

61.2 Po zakończeniu umowy najmu lokalu podejmować czynności mające na celu uregulowanie sposobu jego władania, z uwzględnieniem art. 674 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), w myśl których jeżeli po upływie terminu oznaczonego w umowie najemca używa nadal rzeczy za zgodą wynajmującego, poczytuje się w razie wątpliwości, że najem został przedłużony na czas nieoznaczony. W takiej sytuacji należy stosować przepisy art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a) ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym oraz art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.

62. W dniu 1.09.2008 roku Wójt Gminy zawarł umowę Nr 2/08/L na najem lokalu użytkowego o pow. 20,10 m² oraz część pomieszczenia poczekalni o pow. 16,90 m². W dniu 22.06.2009 roku Wójt Gminy w odpowiedzi na podanie najemcy lokalu wyraził zgodę na zmniejszenie czynszu z powierzchni wspólnie zajmowanego korytarza od dnia 1 lipca 2009 roku. Zmiana wysokości czynszu nastąpiła bez zawarcia stosownego aneksu do umowy, do czego zobowiązywał art. 77 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), zgodnie z którym uzupełnienie lub zmiana umowy wymaga zachowania takiej formy, jaką ustawa lub strony przewidziały w celu jej zawarcia.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 62

Zmian umów najmu dokonywać w formie pisemnej, stosownie do art. 77 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.).

63. Zawieranie umów najmu i dzierżawy następowało bez sporządzenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę, co narusza art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.

Odpowiedzialność ponosi inspektor ds. gospodarki komunalnej i działalności gospodarczej, inspektor ds. rolnych i były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 63

Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę, zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.).

64. W 2009 roku nie naliczono oraz nie egzekwowano należnych odsetek za zwłokę od nieterminowych wpłat dokonanych z tytułu czynszu najmu i dzierżawy na kwotę 36,71 zł, do czego uprawnia art. 481 § 1 i § 2, w zw. z art. 359 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 64

Od nieterminowo wnoszonych należności gminy z tytułów cywilno – prawnych naliczać i pobierać odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego – w wysokości ustawowej, stosownie do przepisów art. 359 § 1 w związku z przepisami art. 481 § 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.).

65. Na podstawie protokołu zdawczo – odbiorczego w dniu 20.04.2009 roku Zakład Gospodarki Komunalnej w Słupi przekazał do Urzędu Gminy w Słupi oczyszczalnię ścieków, kolektor sanitarny ze studzienkami, które ujęto w ewidencji środków trwałych Urzędu Gminy. Protokół ze strony Urzędu Gminy został podpisany przez Zastępcę Wójta Gminy i Skarbnika Gminy. Przyjęcie w/w środków trwałych na stan Urzędu było bezpodstawne, ponieważ powinny być ujęte w księgach rachunkowych Zakładu. Zakład faktycznie gospodarował tymi środkami trwałymi, ponosił koszty związane z ich eksploatacją oraz wykorzystywał je do prowadzenia działalności. Zgodnie z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020), za środki trwałe rozumie się środki, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, oraz środki trwałe stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego, w stosunku do których jednostka wykonuje uprawnienia właścicielskie, niezależnie od sposobu ich wykorzystania. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości środki trwałe to, z zastrzeżeniem pkt 17, rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik, Zastępca Wójta i były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 65

65.1 Uregulować formę prawną korzystania z majątku (ruchomości) służących do działalności statutowej przez podległe jednostki.

65.2 Środki trwale użytkowane i przeznaczone na potrzeby podległych jednostek wyksięgować z ewidencji Urzędu i zobowiązać kierowników jednostek do ujęcia w ich księgach, stosownie do § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w związku z art. 3 ust. 1 pkt 12, art. 4 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

66. Na koncie 011 „Środki trwale” za 2009 rok dokonywano zmian w stanie środków trwałych polegających na zwiększeniu lub zmniejszeniu wartości działek do wartości ustalonych przez rzeczoznawcę majątkowego w operatach szacunkowych sporządzonych w zawiązku z planowaną sprzedażą tych działek. Nieprawidłowość narusza § 5 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), zgodnie z którym wartość początkowa środków trwałych i dotychczas dokonane odpisy umorzeniowe podlegają aktualizacji zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach. Nieprawidłowość narusza również art. 31 ust. 1 i 3 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi inspektor ds. księgowości budżetowej i Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 66

66.1 W księgach rachunkowych jednostki wykazywać wartość początkową środków trwałych, ustaloną zgodnie z przepisami art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

66.2 Na podstawie dokonanych przez rzeczoznawcę majątkowego (np. dla celów sprzedaży nieruchomości) określić wartości nieruchomości, nie aktualizować ich wartości w księgach rachunkowych, stosownie do § 6 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w związku z art. 31 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

67. W dzienniku, na koncie księgi głównej 011 – „Środki trwale” w 2009 roku nie dokonywano na bieżąco ujęcia zdarzeń z tytułu zwiększeń i zmniejszeń w stanie środków trwałych, co narusza art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Zapisów dokonywano na kartotece (ewidencji analitycznej) konta 011 – „Środki trwale”, jednak tak prowadzona ewidencja analityczna jest niezgodna w poszczególnych okresach sprawozdawczych z kontem księgi głównej, co narusza art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi inspektor ds. księgowości budżetowej i Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 67

67.1 Przestrzegać obowiązku ujmowania na bieżąco na koncie 011 „Środki trwałe” oraz w ewidencji analitycznej prowadzonej do tego konta – operacji gospodarczych dotyczących przychodu i rozchodu środków trwałych, w tym przeksięgowania z konta 080 „Inwestycje (środki trwałe w budowie)” na konto 011 „Środki trwałe”, kosztów zakończonych i oddanych do użytkowania inwestycji, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

67.2 Konta ksiąg pomocniczych do konta 011 (np. księgi inwentarzowe) będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów konta księgi głównej prowadzić na zasadzie powtórzonego zapisu do tego konta syntetycznego w sposób uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

68. Kierownikom jednostek organizacyjnych gminy nieposiadających osobowości prawnej, Wójt Gminy nie udzielił pełnomocnictw do składania oświadczeń woli związanych z prowadzeniem bieżącej działalności gminy, czym naruszono art. 47 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 68

Kierownikom gminnych jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej udzielić pełnomocnictw do jednoosobowego działania, stosownie do art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

69. W 2009 roku ewidencję planowanych dochodów i wydatków budżetowych prowadzono w programie komputerowym - w module „Budżet”, który umożliwiał ewidencję zmniejszeń oraz zwiększeń planowanych dochodów i wydatków. Nie prowadzono ewidencji planowanych dochodów i wydatków budżetowych na kontach pozabilansowych - odpowiednio 991 „Planowane dochody budżetowe” i 992 „Planowane wydatki budżetowe z wyodrębnieniem stron kont księgowych (Wn i Ma), co narusza zasady funkcjonowania w/w kont określone w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 69

Ewidencję planowanych dochodów i wydatków prowadzić na kontach pozabilansowych 991 i 992 zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu

terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861).

70. Na dzień 31 maja 2009 roku i 31 sierpnia 2009 dopuszczono do przekroczenia limitów ustalonych w uchwale budżetowej na 2009 rok w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

– *na dzień 31 maja 2009 r.:*

Dz. 600 rozdział 60016 § 4430 o kwotę 5 000,00 zł

Dz. 700 rozdział 70005 § 4210 o kwotę 4.814,39 zł

Dz. 750 rozdział 75023 § 4210 o kwotę 2.858,43 zł,

Dz. 750 rozdział 75023 § 4430 o kwotę 2.886,80 zł.

– *na dzień 31 sierpnia 2009 r.:*

Dz. 600 rozdział 60016 § 4430 o kwotę 6.606,00 zł,

Dz. 750 rozdział 75023 § 4210 o kwotę 8.137,01 zł,

Dz. 750 rozdział 75023 § 4300 o kwotę 8.554,27 zł,

Dz. 750 rozdział 75023 § 4430 o kwotę 2.886,80 zł,

Dz. 750 rozdział 75023 § 4750 o kwotę 3.998,13 zł.

Łączna kwota dokonanych wydatków skutkujących przekroczeniem upoważnienia do wydatkowania środków publicznych w/w podziałkach klasyfikacji wydatków wyniosła na 31 maja 2009 r. kwotę 15.559,62 zł, a na 31 sierpnia 2009 r. kwotę 30.182,21 zł. Powyższe narusza art. 35 ust. 1 wówczas obowiązującej ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), zgodnie z którym wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego.

Stwierdzona nieprawidłowość może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r., Nr 14, poz. 114 z późn. zm.), polegające na dokonaniu wydatków ze środków publicznych z przekroczeniem zakresu upoważnienia.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy – Pan Janusz Grabek, który może być osobą odpowiedzialną za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Wniosek pokontrolny Nr 70

Wydatków budżetowych dokonywać w granicach kwot określonych uchwałą budżetową oraz planem finansowym przy uwzględnieniu prawidłowo dokonanych przeniesień, zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do art. 44 ust. 1 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

71. Nie opracowano na 2009 rok planu finansowego dla jednostki budżetowej Urząd Gminy, co narusza obowiązujący do dnia 31.12.2009 roku art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), zgodnie z którym podstawą gospodarki finansowej jednostki budżetowej jest plan dochodów i wydatków.

W konsekwencji nie prowadzono ewidencji planu finansowego wydatków na koncie pozabilansowym 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” w ewidencji księgowej Urzędu, co narusza zasady funkcjonowania tego konta określone w Załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 71

71.1 Na każdy rok budżetowy sporządzać plan finansowy Urzędu Gminy, będący podstawą gospodarki finansowej jednostki i na bieżąco dokonywać jego zmian, stosownie do art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

71.2 Prowadzić ewidencję planu finansowego i jego zmian na koncie 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta określonych w załączniku Nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

72. Wójt Gminy angażami z dnia 15 maja 2009 roku dokonał zmiany wysokości wynagrodzeń pracownikom Urzędu Gminy od dnia 1 maja 2009 roku. Zmian wysokości wynagrodzeń dokonano pomimo, iż w dniu ich zmiany w obiegu prawnym Urzędu nie funkcjonował regulamin wynagradzania pracowników, określający szczegółowe warunki wynagradzania, w tym maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego oraz wymagania kwalifikacyjne pracowników, stosownie do obowiązku wynikającego z art. 39 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku, o pracownikach samorządowych. W Urzędzie Gminy Regulamin Wynagradzania Pracowników wprowadzony został Zarządzeniem Nr 20/09 Wójta Gminy z dnia 12 czerwca 2009 roku, czyli ok. miesiąc po terminie dokonania podwyżek. W zaistniałej sytuacji brak wspomnianego regulaminu jako podstawy dokonania zmiany wynagrodzenia pracowników jest naruszeniem obowiązujących przepisów prawa. W dniu 15.05.2009 roku - w dniu ustalania przedmiotowego wynagrodzenia dla pracowników Urzędu, jak również w dniu wypłacania tego wynagrodzenia Wójt jako pracodawca obowiązany był stosować w tym zakresie przepisy określone: ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych, Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398), funkcjonującym w jednostce regulaminem wynagradzania pracowników.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 72

Wynagrodzenia dla pracowników Urzędu ustalać na podstawie obowiązującego regulaminu wynagradzania, określającego szczegółowe warunki wynagradzania, stosownie art. 39 ust. 1 pkt 1 i 2, w związku z art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz.U. Nr 223, poz. 1458), przy uwzględnieniu minimalnego wynagrodzenia

zasadniczego dla poszczególnych stanowisk, określonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398).

73. W dniu 01 stycznia 2009 roku Wójt Gminy zawarł z pracownikiem Urzędu Gminy, zatrudnionym na stanowisku kierownika USC umowę zlecenie na prowadzenie stałego rejestru wyborców. Czynności określone w umowie zlecenia objęte były zakresem czynności Kierownika USC zatwierdzonego pismem Wójta Gminy z dnia 05 lutego 2006 roku. Wójt Gminy powierzając pracownikowi do wykonania zadania na podstawie w/w umowy zlecenia, w miejscu wykonywania umowy o pracę oraz w przedmiocie określonym zakresem działania, faktycznie zlecił pracę w godzinach nadliczbowych. Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 42 ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458), zgodnie z którymi jeżeli wymagają tego potrzeby jednostki, w której pracownik samorządowy jest zatrudniony, na polecenie przełożonego wykonuje on pracę w godzinach nadliczbowych.

Pracownikowi za pracę wykonywaną na polecenie przełożonego w godzinach nadliczbowych przysługuje, według jego wyboru, wynagrodzenie albo czas wolny w tym samym wymiarze. Powyżej opisany stan faktyczny wskazuje, że pracownicy wypłacono wynagrodzenie na łączną kwotę 750 zł, tj. poza miesięcznym wynagrodzeniem wypłacanym zgodnie z umową o pracę. Faktu wykonywania pracy ponad obowiązujące pracownika normy czasu pracy nie udokumentowano w żaden sposób. Dokonanie podwójnego wynagrodzenia za te same czynności, określone umową o pracę oraz umową zlecenia narusza art. 138 pkt. 3, w związku z art. 189 ust. 1 obowiązującej do końca 2009 roku ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), zgodnie z którym w toku wykonywania budżetu gminy jedną z obowiązujących zasad gospodarki finansowej jest dokonywanie wydatków w sposób celowy i oszczędny.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 73

Czynności służbowe realizowane w miejscu wykonywania umowy o pracę oraz w przedmiocie określonym zakresem czynności pracownika (w tym związane z prowadzeniem i aktualizacją stałego rejestru wyborców), których wykonanie wymaga potrzeby pozostania przez tego pracownika po godzinach pracy - zlecać jako pracę w godzinach nadliczbowych, stosownie do art. 42 ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458).

74. Uchwałą Nr II/7/2006 Rady Gminy Słupia Jędrzejowska z 4 grudnia 2006 r. ustalono zasady i wysokość miesięcznych zryczałtowanych diet przysługującym radnym, określając w tytule uchwały oraz jej treści (§ 1), że diety są należne za udział w posiedzeniach Rady Gminy i Komisji. Ustalono, że w czasie trwania kadencji Rady Gminy 2006 – 2010 dokonywano wypłat diet radnym w miesiącach, w których nie odbywały się posiedzenia Rady Gminy i Komisji. Nieprawidłowość stanowi naruszenie zasad wypłat diet określonych w w/w

uchwale Rady Nr II/7/2006 oraz art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), zgodnie z którym diety należy wypłacać w wysokości i na zasadach określonych przez Radę Gminy.

Na skutek powyższego z budżetu Gminy w kadencji Rady Gminy 2006 – 2010 bezpodstawnie dokonano wypłat diet radnym w łącznej kwocie 50.800 zł.

Stwierdzona nieprawidłowość może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r., Nr 14, poz. 114 z późn. zm.), polegające przekroczeniu upoważnienia do dokonywania wydatków.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy – Pan Janusz Grabek, który może być osobą odpowiedzialną za naruszenie dyscypliny finansów publicznych

Wniosek pokontrolny Nr 74

74.1 Diety radnym wypłacać w wysokości i na zasadach określonych przez Radę Gminy, z uwzględnieniem obowiązujących potrąceń z tytułu nieobecności, stosownie do art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

74.2 Z tytułu nieobecności na sesjach lub posiedzeniach komisji, dokonywać potrąceń diet radnym gminy, stosownie obowiązującej w tym zakresie uchwały Rady Gminy.

74.3 Rozważyć zwrot do budżetu nienależnie pobranych diet występując do radnych o dobrowolny zwrot nadpłaconych diet.

75. W zakresie rozliczania kosztów podróży służbowych stwierdzono poniższe nieprawidłowości:

a) Nieterminowo dokonano rozliczeń kosztów podróży służbowych na podstawie poleceń wyjazdów służbowych: Nr 232/08 z dnia 12.12.2008 r. na kwotę 58,50 zł (27 dni od dnia zakończenia podróży), Nr 193/09 z dnia 12.10.2009 r. na kwotę 11,00 zł (64 dni od dnia zakończenia podróży), Nr 90/2009 z dnia 29.04.2009 roku na kwotę 47,50 zł (231 dni od dnia zakończenia podróży), czym naruszono § 8a ust. 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości i warunków ustalenia należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 z późn. zm.), zgodnie z którym rozliczenie kosztów podróży przez pracownika powinno nastąpić w terminie do 14 dni od dnia zakończenia podróży.

b) Wójt Gminy nie określił stawek w sprawie używania przez pracowników Urzędu Gminy samochodów osobowych niebędących własnością pracodawcy do celów służbowych oraz zwrotu kosztów z tego tytułu, czym naruszono § 5 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy z dnia 26 marca 2002 roku (Dz. U. Nr 27, poz. 271).

c) Poleceniami wyjazdów służbowych Nr 57/09 z dnia 19.03.2009 r. i Nr 68/09 z dnia 30.03.2009 r. zlecono podróże służbowe, pomimo nie złożenia wniosku przez pracownika

o wyrażenie zgody na przejazd w podróży samochodem niebędącym własnością pracodawcy, czym naruszono § 5 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 roku (Dz. U. Nr 236, poz. 1990).

d) Poleceniami wyjazdów służbowych: Nr 71/09, 72/09, 73/09, 74/09, 75/09, 76/09 z dnia 28.03.2009 r. i 273/09 z dnia 19.10.2009 roku Wójt Gminy zlecił podróże służbowe osobom nie będącym pracownikami Urzędu Gminy, a konsekwencji poniesiono wydatki w łącznej kwocie 412,67 zł. Nieprawidłowość narusza art. 41 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz.U. Nr 223, poz. 1458) z którego wynika, że należności z tytułu podróży są służbowej przysługują pracownikom samorządowym.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 75

75.1 Egzekwować od pracowników rozliczanie podróży służbowej w terminie 14 dni od dnia jej zakończenia, stosownie do § 8a ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalenia należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 z późn. zm.).

75.2 Do ustalenia kosztów przejazdu samochodem osobowym niebędącym własnością pracodawcy w podróży służbowej przyjmować stawkę za jeden kilometr przebiegu ustaloną przez Wójta Gminy, stosownie do § 5 ust. 3 w/w rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 roku.

75.3 Zgodę na przejazd w podróży służbowej samochodem osobowym niebędącym własnością pracodawcy wyrażać na wniosek pracownika, stosownie do § 5 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 roku (Dz. U. Nr 236, poz. 1990).

75.4 Zwrotu kosztów podróży służbowych dokonywać wyłącznie dla osób będących pracownikami Urzędu Gminy, stosownie do art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy i art. 41 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz.U. Nr 223, poz. 1458).

76. Ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych dokonano w 2009 roku wydatku w kwocie 303,24 zł dotyczącego kosztów prowadzenia rachunku bankowego na którym gromadzone są środki tego Funduszu. Obciążanie funduszu świadczeń socjalnych kosztami prowadzenia rachunku bankowego narusza art. 10 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jedn. Dz. U. z 1996 r., Nr 70, poz. 335 z późn. zm.), zgodnie z którym środkami Funduszu administruje pracodawca. W związku z tym ponosi on określone koszty związane z prowadzeniem rachunku bankowego Funduszu, niezbędne do prawidłowego funkcjonowania samego funduszu w zakładzie pracy.

Ponadto w 2009 roku z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz Świąt Wielkanocnych dokonano wydatków z ZFŚS na rzecz pracowników Urzędu Gminy na łączną kwotę 17.035,00 zł. Świadczenia zostały przyznane w jednakowej wysokości dla wszystkich pracowników i emerytów, bez zróżnicowania wysokości świadczenia ze względu na sytuację

życiową, rodzinną i materialną osoby uprawnionej, co narusza art. 8 ust. 1 i ust. 2, w związku z art. 2 pkt. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jedn. Dz. U. z 1996 r., Nr 70, poz. 335 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponosi były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 76

76.1 Kosztami prowadzenia rachunku bankowego Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych obciążać Urząd Gminy, stosownie do art. 10 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jedn. Dz. U. z 1996 r., Nr 70, poz. 335 z późn. zm.).

76.2 Wysokość świadczeń przyznawanych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych uzależniać od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej, stosownie do wymogów określonych art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

77. Na koniec 2009 roku nie dokonano wyliczenia faktycznej liczby zatrudnionych oraz nie dokonano korekty odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, w stosunku do faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych w 2009 roku, co narusza art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jedn. Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 z późn. zm.) oraz § 1 oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 roku w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349). Na skutek powyższego zaniżono odpis o kwotę 2.000,08 zł.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponosi Skarbnik oraz były Wójt.

Wniosek pokontrolny Nr 77

77.1 Dokonywać na koniec roku wyliczenia faktycznej liczby zatrudnionych oraz korekty odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, w stosunku do faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych w danym roku, zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jedn. Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 z późn. zm.) oraz § 1 i § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 roku w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349).

77.2 Dokonać korekty odpisu na ZFŚS za 2009 rok.

78. W 2009 roku ze środków przeznaczonych na profilaktykę i przeciwdziałanie alkoholizmowi poniesiono wydatki na łączną kwotę 5.836,97 zł dotyczące zakupu sprzętu muzycznego dla orkiestry dętej, emblematu OSP, artykułów gospodarstwa domowego do świetlic wiejskich, artykułów hydraulicznych, odzieży sportowej. Realizacja powyższych wydatków nie mieści się w zakresie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, co narusza art. 4¹ ust.1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r.

o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2007 r., Nr 70, poz. 473 z późn. zm.). Dokonanie bezpodstawnych wydatków na kwotę 5.836,97 zł ze środków GPRPA na cele nie mające charakteru przeciwdziałania alkoholizmowi narusza ponadto art. 35 ust 2 ustawy z 30 czerwca 2005 o finansach publicznych.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy.

Stwierdzona nieprawidłowość może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.), polegające na dokonaniu wydatku ze środków publicznych z przekroczeniem zakresu upoważnienia.

Osobą mogącą ponosić odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych może być Pan Janusz Grabek - były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 78

Dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywać jedynie na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stosownie do art. 4¹ ust. 1 oraz ust. 2 ustawy z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2007 r., Nr 70, poz. 473 z późn. zm.).

79. W wyniku kontroli dotacji podmiotowych udzielonych jednostkom ochotniczych straży pożarnych w 2009 roku stwierdzono następujące nieprawidłowości:

a) Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych w: Rożnicy, Obiechowie, Dąbrowicy, nie przedstawiły do dnia przeprowadzenia niniejszej kontroli rozliczeń udzielonych dotacji z budżetu Gminy z przeznaczeniem na dofinansowanie utrzymania gotowości bojowej pojazdów gaśniczych, na podstawie zwartych umów w dniu 7 kwietnia 2009 roku.

Powyższe stanowi naruszenie § 3 umów dotacji, zgodnie z którymi jednostki te były zobowiązane do dnia 30.03.2010 roku przedstawić rozliczenie wykorzystania tych dotacji.

b) Z rozliczeń dotacji przedłożonych przez Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych w: Sieńsku, Raszkanie, Nowej Wsi, Sprowie wynika, iż jednostki te poniosły wydatki ze środków otrzymanych na podstawie umów dotacji zawartych w dniach 07.04.2009 r. przed dniem 07.04 2009 roku i po 31.12.2009 roku łącznie na kwotę 6.659,08 zł, tj. w okresie nie objętym czasem trwania realizacji zadania wg zwartych umów.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponosi były Wójt Gminy.

Stwierdzone nieprawidłowości mogą stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r., Nr 14, poz. 114 z późn. zm.), polegające na nierozliczeniu przekazanej dotacji.

Osobą mogącą ponosić odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych może być Pan Janusz Grabek - były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 79

79.1 Egzekwować od jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej rozliczenia z wykorzystania środków w terminie określonym w umowie dotacji.

79.2 Dokonywać kontroli rozliczeń dotacji udzielonych z budżetu gminy.

79.3 W przypadku stwierdzenia wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem, pobrania nienależnie lub w nadmiernej wysokości – wydawać decyzję określającą kwotę dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych – w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia tych okoliczności lub – w przypadku, gdy termin wykorzystania dotacji jest krótszy niż rok budżetowy – w terminie 15 dni po upływie terminu wykorzystania dotacji, stosownie do przepisów art. 252 ust. 1 i 2 w związku z art. 60 pkt 1 i art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

79.4 Dokonać szczegółowego rozliczenia dotacji przekazanych z budżetu w 2009 r. W przypadku stwierdzenia wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem, pobrania jej nienależnie lub w nadmiernej wysokości wydać decyzję określającą kwotę zwrotu, wskazując w niej termin od którego naliczane będą odsetki, stosownie do przepisów art. 146 ust. 1 w związku z art. 190 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz.2104 z późn. zm.), zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.).

80. W 2009 roku Wójt Gminy dokonał z budżetu gminy wydatków związanych z finansowaniem Klubu Sportowego „START” na kwotę 20.000,00 zł bez stosowania przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.).

Środki przekazano na podstawie umowy dotacji zawartej w dniu 6.04.2009 roku z pominięciem przeprowadzenia konkursu ofert w celu wyłonienia wykonawcy, co narusza przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zgodnie z którym organy administracji publicznej powierzają realizację zadań po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert. W umowie dotacji nie wskazano konkretnego rodzaju zadania zleconego do realizacji.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponosi były Wójt Gminy.

Stwierdzone nieprawidłowości mogą stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r., Nr 14, poz. 114 z późn. zm.), polegające na przekazaniu dotacji z naruszeniem zasad jej udzielania.

Osobą mogącą ponosić odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych może być Pan Janusz Grabek - były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 80

80.1 Podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i niedziałającym w celu osiągnięcia zysku udzielać z budżetu gminy dotacje na cele publiczne, zgodnie z art. 221

ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

80.2 Środki na realizację zadań powierzonych podmiotom spoza sektora finansów publicznych przekazywać po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert i po zawarciu z wybranymi podmiotami umów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 16 z późn. zm.).

80.3 Realizację zadań publicznych określonych w przepisach art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zlecać po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert na zasadach i w formach określonych w przepisach art. 5 ust. 3 i 4 tej ustawy – wyłącznie organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy, stosownie do art. 5 ust. 1 oraz art. 11 ust. 2 i 3 tej ustawy.

81. W 2009 r. z budżetu gminy udzielono dotacji celowej Zakładowi Gospodarki Komunalnej w Słupi Jędrzejowskiej na zakup beczki asenizacyjnej oraz samochodu śmieciarki na łączną kwotę 62.220,00 zł. Faktyczne koszty zakupu inwestycyjnego wynosiły 48.531,60 zł (wartość netto bez podatku VAT). Pozostała część dotacji w kwocie 13.688,40 zł - wartość podatku VAT, nie stanowiła kosztów realizacji inwestycji, albowiem naliczony podatek VAT od zakupów inwestycyjnych, rozliczono w deklaracjach VAT-7 jako kwotę podatku naliczonego podlegającego odliczeniu. Stwierdzona nieprawidłowość, polegająca na ujęciu w rozliczeniach dotacji kwot brutto (z podatkiem VAT) oraz zaniechaniu żądania przedłożenia rozliczenia dotacji udzielonej w 2009 roku na kwotę 13.688,40 zł narusza § 41 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 roku w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną (Dz. U. Nr 116, poz. 783 z późn. zm.), zgodnie z którym dotacje celowe udzielone z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji nie mogą być wykorzystywane na inne cele; dotacje te, w części, w jakiej nie zostały wykorzystane w roku budżetowym, podlegają zwrotowi do budżetu.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponosi były Wójt Gminy.

Stwierdzone nieprawidłowości mogą stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r., Nr 14, poz. 114 z późn. zm.), polegające na nierozliczeniu przekazanej dotacji.

Osobą mogącą ponosić odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych może być Pan Janusz Grabek - były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 81

W rozliczeniu dotacji celowej na zakupy inwestycyjne udzielonej samorządowemu zakładowi budżetowemu - czynnemu podatnikowi podatku VAT, który o podatek naliczony od zakupów pomniejsza podatek należny podlegający wpłacie na rachunek Urzędu Skarbowego, nie uwzględniać odliczonej wartości podatku, stosownie do § 38 ust. 1 rozporządzenia Ministra

Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. Nr 241, poz. 1616).

82. Na podstawie porozumienia zawartego w dniu 04 sierpnia 2009 r. udzielono dotacji celowej w kwocie 300.000 zł Powiatowi Jędrzejowskiemu z przeznaczeniem na remont dróg powiatowych usytuowanych na terenie Gminy Słupi Jędrzejowskiej. Udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji nastąpiło pomimo nie podjęcia na tą okoliczność odrębnej uchwały Rady Gminy. Powyższe narusza obowiązujący do dnia 31 grudnia 2009 r. art. 167 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) oraz art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jedn. Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539 z późn. zm.), zgodnie z którymi pomoc finansową oraz wysokość dofinansowania określa, w drodze uchwały, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Odpowiedzialność za powyższe ponoszą Skarbnik oraz były Wójt Gminy.

Stwierdzona nieprawidłowość może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych określone w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.), zgodnie z którym naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest przekazanie dotacji z naruszeniem zasad lub trybu jej udzielania.

Osobą mogącą ponosić odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych może być Pan Janusz Grabek - były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 82

Pomoc finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego określać odrębną uchwałą Rady Gminy, stosownie do art. 216 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.).

83. Ogłoszenie o zamówieniu publicznym zamieszczone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy oraz na stronie internetowej, nie zawierało informacji o dniu jego zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych, stosownie do przepisów art. 40 ust. 6 pkt. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Inspektor ds. dróg i OC.

Wniosek pokontrolny Nr 83

W ogłoszeniu o przetargu zamieszczanym na stronie internetowej zamawiającego oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy zawierać informację o dniu jego zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych, stosownie do art. 40 ust. 6 pkt 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.).

84. Nieterminowo dokonano zwrotu wadium w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego - po 36 dniach od wyboru najkorzystniejszej oferty, co narusza art. 46 ust. 1 pkt 1, w związku z art. 85 ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 84

Wadium wniesione przez wykonawcę, którego oferta nie została wybrana jako najkorzystniejsza zwracać niezwłocznie, stosownie do art. 46 ust. 1 pkt 1, w związku z art. 85 ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.).

85. W ogłoszeniu oraz specyfikacji istotnych warunków zamówienia na realizację zadania „Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w miejscowości Słupia, Nowa Wieś – gmina Słupia, Tarnawa, Szałas – gmina Sędziszów, etap I” Zamawiający żądał od wykonawców spełnienia warunków określonych w art. 22 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych stawiając warunek, że wykonawcy mają przedłożyć wykaz wykonanych robót z którego będzie wynikać, że posiadają doświadczenie zawodowe rozumiane jako „wykonanie w okresie ostatnich pięciu lat przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, co najmniej 2 robót budowlanych odpowiadających swoim rodzajem i wartością robotom budowlanym stanowiącym przedmiot zamówienia”. Żądanie dokumentu na potwierdzenie spełnienia warunków udziału w postępowaniu zachodziło w sytuacji kiedy zamawiający faktycznie nie podał warunków w zakresie „wiedzy i doświadczenia” oraz nie opisał sposobu dokonywania ich oceny. Ustalając warunki udziału w postępowaniu zamawiający nie dopełnił obowiązku podania w sposób jednoznaczny, minimalnych wymogów dostosowanych do wielkości i stopnia skomplikowania zamówienia oraz do realnej sytuacji na rynku potencjalnych wykonawców. Brak sprecyzowanych konkretnych wymogów a w szczególności konkretnej i jednakowej dla wszystkich wykonawców kwoty za wykonanie jednocześnie dwóch robót (sieci wodociągowej i kanalizacji) uniemożliwiło zamawiającemu dokonanie miarodajnej oceny możliwości wykonawcy, co do należytego wykonania zamówienia oraz żądanie dokumentów potwierdzających spełnianie tych warunków. W sytuacji, gdy nie określono w sposób jednoznaczny i wyczerpujący w ogłoszeniu o zamówieniu i specyfikacji istotnych warunków zamówienia - warunków udziału w postępowaniu, oraz nie podano opisu sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków, naruszono art. 36 ust.1 pkt 5 oraz art. 41 pkt 7 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy.

Stwierdzona nieprawidłowość może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych określone w art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r., Nr

14, poz. 114 z późn. zm.), polegające na określeniu warunków postępowania w sposób naruszający zasady uczciwej konkurencji.

Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych może ponosić Pan Janusz Grabek – były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 85

85.1 W specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz w ogłoszeniu o zamówieniu zawierać warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków, stosownie do art. 36 ust. 1 pkt 5 i art. 41 pkt 7 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.).

85.2 Nie żądać od wykonawców dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, w sytuacji gdy zamawiający nie zamieścił w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz w ogłoszeniu o zamówieniu opisu sposobu dokonywania oceny ich spełniania, stosownie do przepisów § 1 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. Nr 226, poz. 1817), w związku z przepisami art. 22 ust. 3 i art. 25 ustawy Prawo zamówień publicznych.

86. W trakcie realizacji umowy Nr 28/2009 z dnia 14.09.2009 r., której przedmiotem była realizacja zadania „Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w miejscowości Słupia, Nowa Wieś – gmina Słupia, Tarnawa, Szałas – gmina Sędziszów, etap I” doszło do podpisania aneksu Nr 01 z dnia 18.10.2010 r. na mocy którego Zamawiający (Wójt) wyraził zgodę na przesunięcie terminu zakończenia robót z dnia 28.10.2010 r. na dzień 26.11.2010 r. Natomiast w dniu 26.11.2010 r. zawarto aneks nr 2, w którym Zamawiający wyraził kolejną zgodę na przesunięcie terminu zakończenia przedmiotu umowy do dnia 30.04.2011 r. Jako powód zmian terminu zakończenia robót w sporządzanych uzasadnieniach do aneksów wskazywano warunki atmosferyczne. W zaistniałej sytuacji doszło do niedopuszczalnej zmiany warunków umowy w zakresie terminu zakończenia robót. Zmiana terminu zakończenia robót została dokonana z naruszeniem art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi były Wójt Gminy.

Stwierdzona nieprawidłowość może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych określone art. 17 ust. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.), polegające na zmianie umowy w sprawie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych.

Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych może ponosić Pan Janusz Grabek – były Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 86

86.1 Przestrzegać zakazu wprowadzania istotnych zmian do zawartej umowy, chyba, że Zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w opracowanej specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił warunki takiej zmiany, zgodnie z art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 1655 z późn. zm.).

86.2 W przypadku przewidywania możliwości zmiany umowy, w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz w ogłoszeniu o zamówieniu określać możliwość zmiany umowy oraz określać warunki takiej zmiany zgodnie z art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.).

87. W 2009 roku nieprawidłowo stosowano klasyfikację dochodów i wydatków, m.in.

- dochody z tytułu refundacji wynagrodzeń otrzymane z Urzędu Pracy zaklasyfikowano do § 232 „Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego”, zamiast do § 097 „Wpływy z różnych dochodów”,
- wydatki z tytułu odsetek od kredytów zaklasyfikowano do § 801 „Rozliczenia z bankami związane z obsługą długu publicznego” zamiast do § 807 „Odsetki i dyskonto od skarbowych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych, związanych z obsługą długu krajowego”,
- wydatki z tytułu ekwiwalentu pieniężnego dla członków OSP za udział w akcjach ratowniczych i szkoleniach ujęto do § 302 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń”, zamiast do § 303 „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych”,
- wydatki z tytułu wypłaty wynagrodzeń bezosobowych dot. umów o dzieło na przeprowadzenie oraz wykonanie prac remontowych zaklasyfikowano do § 303 „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych” i § 430 „Zakup usług pozostałych”, zamiast do § 417 „Wynagrodzenia bezosobowe”.

Nieprawidłowość stanowi naruszenie zasad klasyfikacji dochodów i wydatków określonych w załącznikach nr 3 i nr 4 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze środków zagranicznych (Dz. U. nr 107, poz. 726 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 87

Prawidłowo stosować klasyfikację paragrafów dochodów i wydatków budżetu określoną w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207).

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) oczekuje od Pana Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

W przypadku skorzystania z powyższego uprawnienia prosimy o złożenie zastrzeżeń także w formie elektronicznej na adres wkgf@kielce.rio.gov.pl.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
/-/
mgr Henryk Rzepa

Do wiadomości:
Rada Gminy Słupia